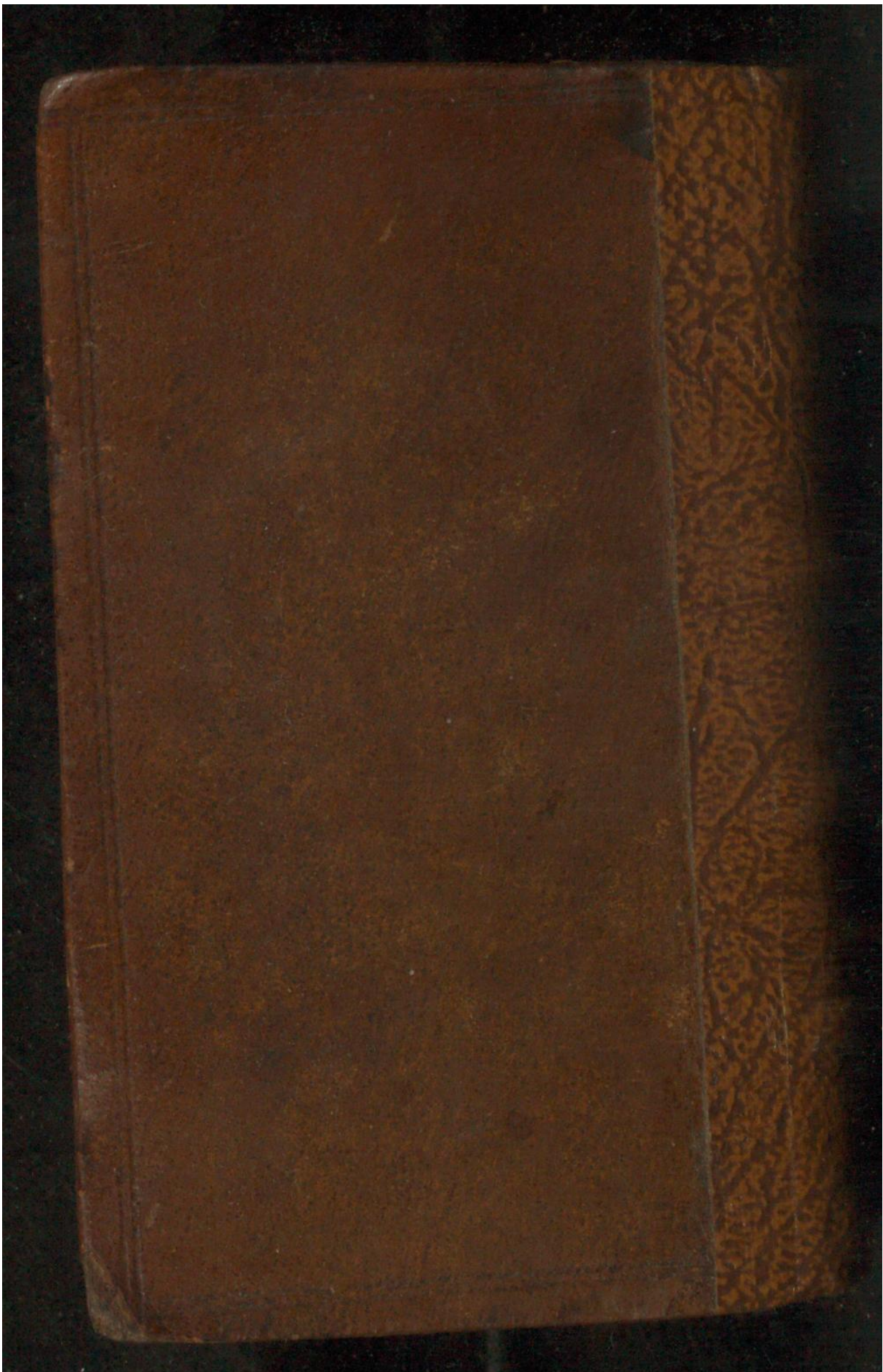

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
2284/A

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
2284/A

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
2284/A

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
2284/A

2284/2786
A/1

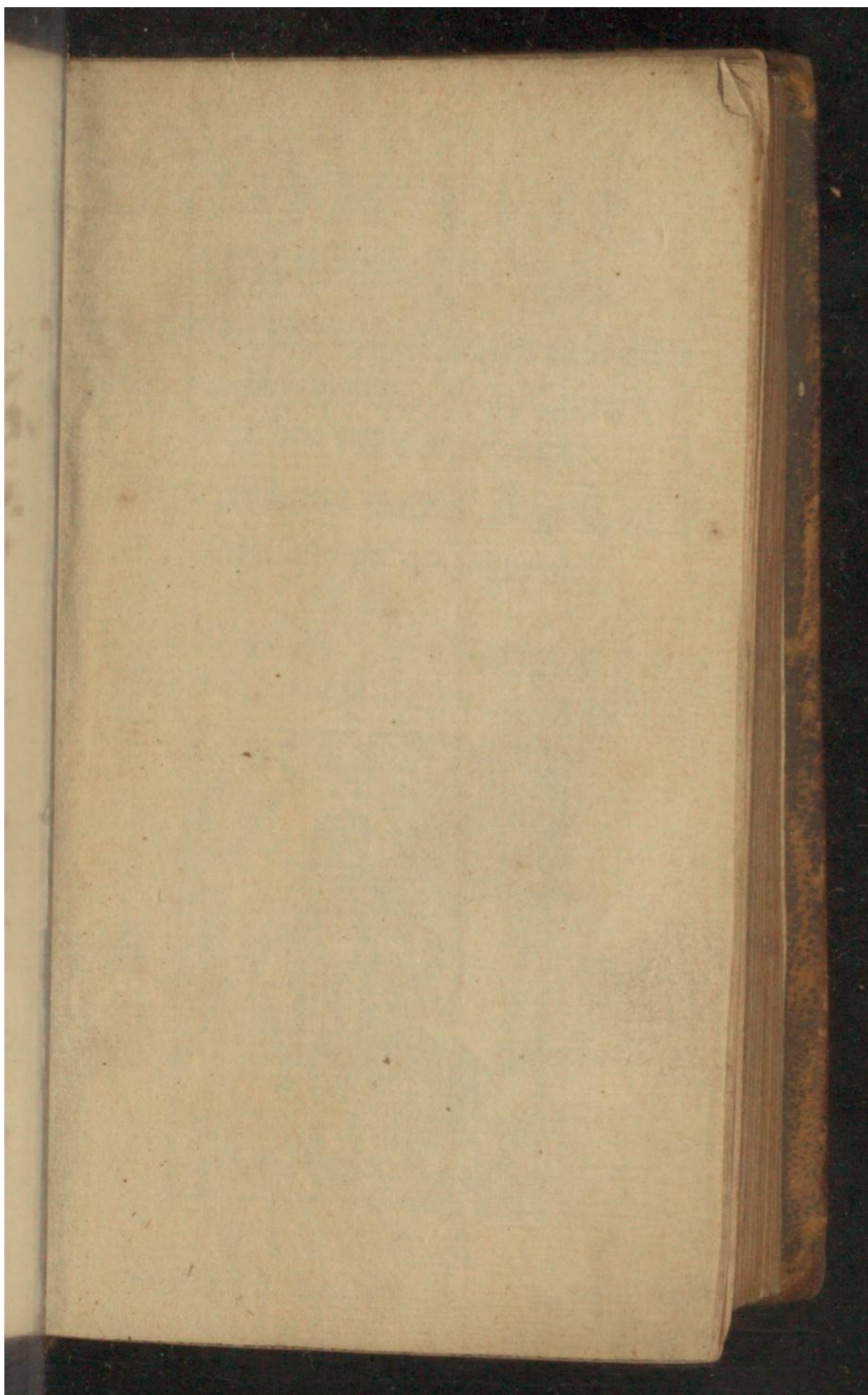

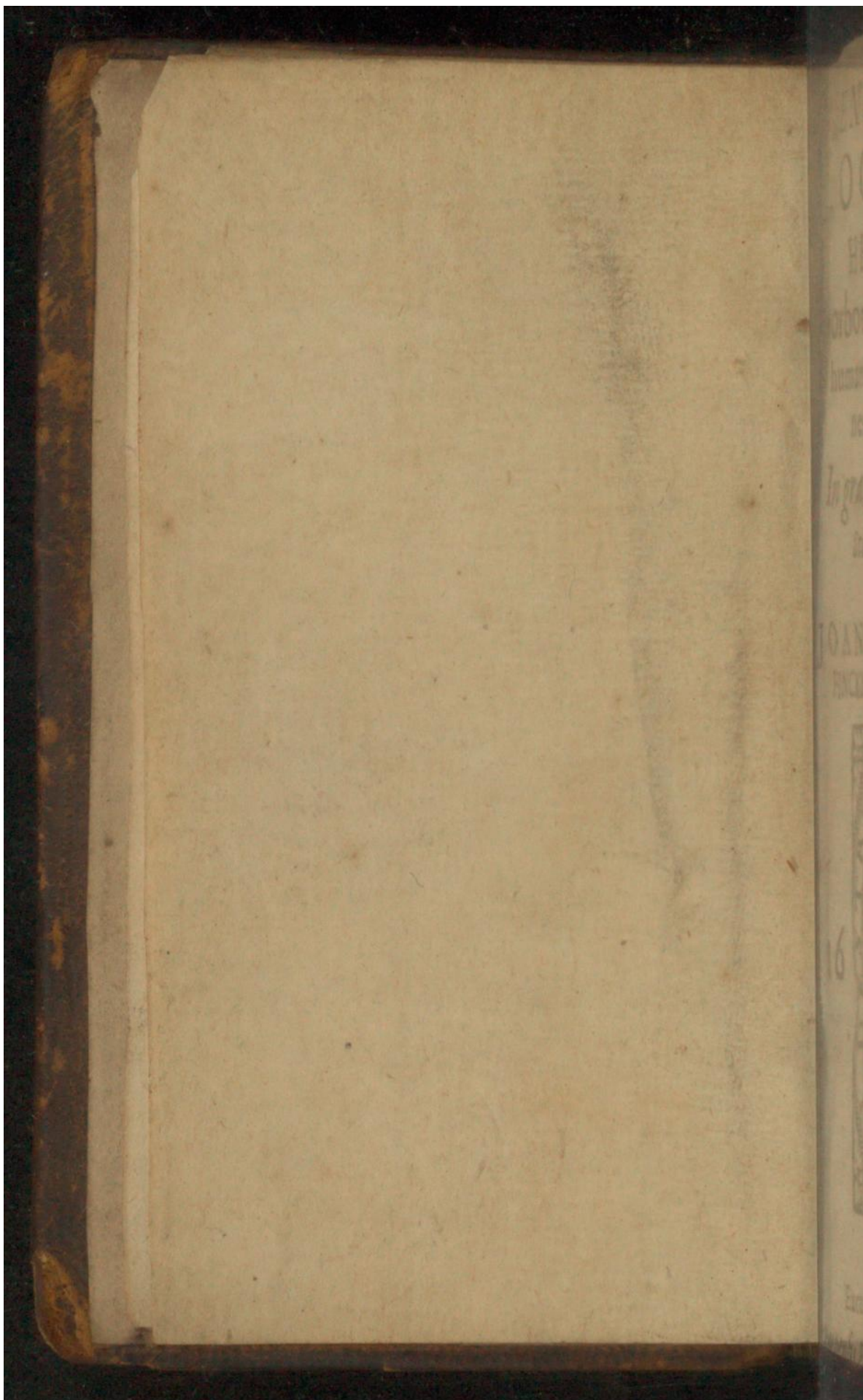
8.
26/1/99
9

29a 5847

Encheiridion
Evonymi thesaurus

Handwritten text in a medieval script, likely Latin, arranged in two columns. The text is written in dark ink on aged, slightly stained paper. The script is a cursive Gothic hand, with some characters being highly stylized. The first column contains approximately 12 lines of text, and the second column contains approximately 10 lines. The text is oriented vertically on the page.

ENCHEIRIDION
DOGMATICO-
HERMETICUM

Morborum partium corporis
humani præcipuorum Curatio-
nes breves continens:

*In gratiam veræ Medicinæ
Studioforum conscriptum*

à
JOANNE VINCENTIO
FINCKIO, Fuldâ-Buchonio, Med. D.

L I P S I Æ

Excudebat Laurentius Cober.

Impensis Elie Rehefeldii & Joh. Grotii.

ILLUSTRISSIMO PRIN-
CIPi AC DOMINO,

Dn. CHRISTIANO,
MARCHIONI BRANDE-
burgensi, Borussia, Stetini,
Pomerania, Cassubiorum, VVanda-
torum & Silesia Duci in Jegern-
dorff &c. Burggravio Noribergensi,
& Principi Rugia &c. Domino
suo clementissimo.

R *Ecténe agant,
Illustrissime Prin-
ceps, qui in re medi-
ca utilia, etiamsi ea
secretiora etiam fuerint, oc-
cultant; aut excogitatis pecu-
liari-*

DEDICATIO.

liaribus signis, characteribus
& notis hieroglyphicis invol-
vunt: aut rectius qui foràs
emittunt, non frustra quæri
posset: Utriusq; opinionis suas
rationes dari non planè reji-
ciendas dubium non est: Isti
abusum, & ex eo provenien-
tem contemptum meritò consi-
derant; videmus enim præ-
clarissimorum ingeniorum in-
venta, non in doctorum & fi-
delium Medicorum pervenire
manus, sed & empiricis agyr-
tis, lippis atq; tonsoribus inno-
tescere, adeoq; in imperitorum
& rasorum tonstrinis sæpis-
simè

DEDICATIO.

*simè prostitui atq; vilescere:
Hi bonum publicum privato
preferentes, bona Bonis benè
communicari, nilq; invidiosè
occultari debere pte sentiunt;
cumenim, teste Oratore, par-
tim patriæ, partim amicis na-
ti sumus. Et homo homini Deus
sit, quin et in lepiis studium
posteritatis conservande ar-
deat, nemo naturæ legibus
subjectus, Musisq; addictus,
non poterit non neglecto pri-
vato commodo, pro ingenij sui
viribus, Artes liberales à ma-
joribus magno labore ac sudo-
re inventas excolere, earum*

)? (3 usum

DEDICATIO.

usum demonstrare, atque hac
ratione Reipub. pro virili pro-
desse. Horum ego partibus,
etsi mihi iudicis & censoris
personam non sumo, jure sub-
scribo; Hæcque causa prima-
ria fuit, quod suasu & horta-
tu doctiorum, Encheiridion
hoc publici nunc juris fece-
rim; quo ipso etsi doctiora &
auctiora dudum prodiisse
haud diffitear, has tamen ta-
lenti mei primitias occultare
nolui, Est enim aliquid prodi-
re tenus si non datur ultra, in-
fit Poëta.

Quia verò ingenua just a g^g
omnium

DEDICATIO.

omnium propè scriptorum ob-
servatio fuit, ut libros novos
Principibus, aut præcipuæ au-
toritatis viris consecrarent,
quo erga illos debita obser-
vantia tesseram ponerent,
quoque illorum patrociniò &
favore, ceu Minervâ agide,
muniti, ab invidorum calu-
mniarum injuria vindica-
rent, Ille Tæ Celsitudini hos
ipsos meos labores, Encheiri-
dion licet immaturum, subje-
ctionis & observantia monu-
mentum, humilimè offerre,
Eamq; huic Mecanatem &
Patronum deligere, debui &
)? (4 volui,

DEDICATIO.

volui, ut si malevoli crassâ virulenti livoris & calumnian-
di insaniâ (pro ut est mundi
hujus immundi, ubi semper
alter in alterius livet & gras-
satur ingenium, perversa con-
suetudo) hoc arrodere velint,
illud jam I. T. C. factum, ju-
dicii candore & discretionis
perspicacia protegat ac de-
fendat, sicq; pro benevolentia,
humanitate & mansuetudi-
ne, quibus I. T. C. viros bonos
& literatos omnes amplecti-
tur, me quoque, etsi illorum
infimum, sub Ejusdem patro-
cinio, in hac Marchionatus
superi-

DEDICATIO.

*superioris civitate primaria,
de consilio inprimis I.T.C. Ar-
chiatři fidelissimi D.D, Jere-
mia Cornarij, pro tempore,
Medicinam facientem, suæ
benignitatis favore clemen-
tissimè amplectatur. Is qui
Corda Principum moderatur,
qui gubernationes solus effice-
re potest, qui Sapientiam per
quam Principes regunt, largi-
tur Deus Opt. Max. I. T. C.
salvam & incolumem, in o-
mni felicissima prosperitate,
quam diutissimè sospitet, toti-
q; Brandeburgicæ Domui ex al-
to benedicat. Vale Princeps*
R(s Incly-

DEDICATIO.

*Inclyte, & Nestoreos annos
ad Dei gloriam, Reipub. Chri-
stiana commodum, sub inde-
sinenti divina protectionis pa-
trocinio felicissimè vive. Cu-
ria Variscorum Calend. Fe-
bruarij, Anno 1618.*

Illæ Tæ Celsitud.

subjectissimus

Joannes Vincentius
Finckius.

LECTO-

LECTORI S.

Non defuturos arbitror,
amice & candide Lector,
qui de hisce laboribus no-
stris nimium intempestivè & indif-
ferenter judicaturi sint; ab his enim
nimis vulgaria, ab illis dudum dicta,
ab istis *ἐπεὶ ἔδοξεν* proposita, & id genus
alia audient: nec mirum! quis enim
in hoc scripturientium subtilissimo
saeculo doctiorum auribus quicquā
dignum proferat? cum summos a-
scendisse gradus omnia videantur.
Nec tamen inficias ibis, quod dies
diem doceat. Quare si vel minimum
minus notum, vel etiam ab aliis stu-
dio occultatum, in hocce Encheiri-
dio nostro offenderis, ob illud ipsū
in lucem prodiisse puta: Quodq; ob
veræ Medicinæ Studiosos, Practi-
cantium Scholas ingressuros, maxi-
mam partem concinnatum est, præ-
mittendo nimirum in singulis capi-
tibus simpliciora unicuiq; corporis
)? (6 nostri

L E C T O R I S.

nostri parti congrua & appropriata;
subjungendo mox compositorum
medicamentorum nonnullas for-
mulas; addendo tertio loco usita-
tiora modernorum Hermeticorum
remedia; & deniq; in pluribus capi-
tibus medicamentorum horum ar-
te spagyrica ritè preparandorum
modos, partim ex Præceptorum no-
strorum Lectionibus publicis & pri-
vatis, partim ex doctissimorum vi-
rorum quibus cum conferre licuit
respondis, partim deniq; privatâ cu-
râ & propriâ experienciâ observa-
tos & collectos, adnectendo. Mor-
borum autem Causas, Signa, Pro-
gnostica ab aliis clarissimis Medi-
cis subtilissimè pertractata, studio
omissimus. Tu benevole Lector hisce
laboribus nostris fave, quibus nos
alios, secreta sua sacris Eleusiniis
secretiora qui habent, ut tandem
aliquando prodeant, irritaturos
speramus. Vale Vale.

Ad

Ad Clariss. Medicum

D. JOANNEM - VIN-
CENTIUM FINCKIUM, Con-
sobrinum suum dilectum, cum
Enchiridium ederet.

Magnus erat quondam, sed nunc; qua tem-
poris huius

Prosperitas; Medica est summus in arte vigor.

Qua latuere diu, qua non exculta fuere,

Fert, confert, ditat postera quaeq; dies;

Texit ea invidia, aut neglexit inertia stultè,

Quorum incrementum largior usus agit.

His studia ornandis Tua cum sic promptior addas,

Solertem atq; bonum quod decet ipse facis.

Perge ita, fructus erit, sibi sunt confinia nempe,

Sedulitatis onus, commoditatis honos.

Jeremias Cornarius D. Med.
Brandenburg. Bojoruti.

Quo magis incumbis Morbis Medicâ arte me-
deri,

Fuldaici, Fincki, stella corusca Soli;

Quo magis incumbis Phœbi auxiliaribus herbis,

Iungens Galeni pharmaca & Aureoli;

Hoc propius superis accedis civibus, & te

Et toto nomen spargis in orbe tuum.

Tam Medicus cunctis res optatissima terris,

Tam magnum ac ingens est Medicina bonum?

)?(7

Hæc

Hac duce nempe ferum morborum corrumpit agmen.

Hac duce speratam percipit Aeger opem.

Hac duce servatur mens sana in corpore sano.

Hac duce dira lues; hac duce Parca cadit.

Hac duce mortali veniunt bona plurima genti.

Hac duce sepe aliquam fert necis hasta moram.

O te præ paribus, Vincenti Clare, beatum,

Qui volvis Medicos nocte dieq; liberos,

Indeq; miranda Plantarum indagine viros

Eruis in Patriæ remq; bonumq; tuæ.

Hoc est quod vivus quondam, quod mortuus Idem

Te tuus ætheria poscit in arce Pater.

Hoc est quod de te Princeps Buchonius; Hoc est

Quod petit à studiis Fuldidos ora tuis.

Sic Patris, Patriæq; tuæ, sic Principis omen,

Implebis Genij dexteritate tui.

Questu alij crescant; Tu Pœonis arte vales,

Maximus esse hominum, proximus esse

Deo.

Observantia ergo scribb.

Artzbergæ

VVolfgangus Hildebertus.

Εἰ ποτε ἰητρὸς λήμῳνας ἐνείματο πάντας
φοῖβε, καὶ φοῖβε πάντα πέπωκε ὀρήσον
Φίηκίος ἰατὴ ἔτθ· Ποδαλείρι· ἢ δὲ Μαχάων
ὄντα ἄγαντα ὁμῶς, ὄντα φιλέσιν ὁμῶς.
ἔτθ· εἴ μὴ λήμῳνας ἐνείματο πάντας
φοῖβε, καὶ κατέχθ· εἴθεσι φοῖβον ὅλον.

ἔσθ· α.

ὄσα γὰρ Ἰπποκράτης μετὰ τέτῳ κ' Θεόφραστο
 πλείοσι γράψε βροτοῖς δὴτ' ἐπέεσι λιπών.
 βιβλὰ ταῦτα σμικρῇ ἐνὶ ταύτῃ Φίνκῃ ἐξ
 ῥήσιμοι ἀμφαγαπῶν τῷ βραχύτῳ μέγαν.
 ἢ ὦ Φίνκ' Ἀσκληπιὺ τέκ', ἀλλὰ καὶ ἄλλαι
 βιβλία ἔλομένη νόσφι φθόνοιο τέλφ.
 ῥῇ γὰρ Λητοῖδ' ἀνέπαυον Ἀπόλλων', εἴ τι
 εἶδ' ἐν σοφίῃ, μὴ φθονερὸν τελέθην.
 ἴτω παμπόλλας πολυῖδ' ῥήσι σαώσας,
 καὶ πᾶσι θεοῖς νεκρῶν εἰν αἶδαο πύλαις.
 καὶ ἴτω καμάτων τέτῳ συγχύσαι αὐτῶν
 ἀγλαὰ μεσάων δῶρα ἰοσεφάνων.
 ἴτω κ' ἰητῶν ἀτάξιον ἄλλων
 πλεροῖς ἀμφαδίλῳ ἰνία τεινόμετ'.

Lipsie fund.

Joannes Nesterus C. V.
 Poëta Laur. Cæsar.

IN VAPPAM SIVE
 ZOILUM.

Appa, pessime Vappa pessimorum,
 Puditiſſime putidiſſimorum,
 Sus multum Calydonio ferino
 Inquination impudentiorq;
 Sus qui nocticulis dieculisq;
 Perfriſtam caperans ſcabensq; frontem,
 Carpiſ melliculos no vos libellos,
 Tecum & verbula manſa murmurillas;
 Quæſens te moneo, librariorum

Cavele

Caveto endogredi laboriosus
 Domus, invidulo & notare morsu
 Huncce dulciculum novum libellum;
 Maneto potius domiligatus
 Fedus, stercoreus, sonax, perosus
 Ad præsapia sterquiliniorum, &
 Ponas quicquid imaginationum.
 Si non abstineas, celebris ecce
 Geso discutiet tibi molares
 Oenides, prasino sago sagatus,
 Vir Hippocratica mitra beatus,
 Qui te sepiculè diutulèq;
 Querit, & pariles tuos sodales
 Ebrios odio Vatiniano,
 Et dignos Gyarus subinde, dignos
 Cera Cerite. Purior salillo
 En ecce ipse adest, nec hercule absq;
 Saltat cludine, crede, quaritando:
 Grunnitu satius tibi ergò, Vappa,
 Fatutina cotens olenticeta
 Torosum minitaries botellum;
 Quàm res ludere purimas hominum.
 Sui multum Calydonio ferino
 Inquinatior impudentiorq;
 Vappa, pessime Vappa pessimorum
 Puditissime puditissimorum.

IDEM.

ENCHEI.

ENCHEIRIDII

Dogmatico - Hermetici

DE PRAECIPUIS ALI-
quot Corporis Humani Affectibus.

CAPUT PRIMUM DE DIGESTIVIS UNIVER- SALIBUS.

Εἴ ποτε Φαρμακείῳ καὶ
Πυνέειν, μὴ ὥμα, inquit
 Hipp. noster lib. i. aph.
 22. Hinc morbi plures,
 cum fixas in corpore nostro e-
 gère radices, non crudis pur-
 gantium medicamentorum fa-
 cultatibus irritandi, sed Conco-
 quentibus, seu ut vulgò loqui-
 mur,

mur, Digestivis primò ad oriendi sunt. Talia pro peccantium humorum varietate & malignitate à Dogmaticis varia præscribuntur. Hermeticis in quotidiano usu sunt.

Tartarus Vitriolatus; quem describit Olvvaldus Crollius in Basilica chymica fol. 115, 116. (Joan. Beguinus in Tyrocin. chymic. lib. 3. cap. 19. Magisterium Tartari vocat) Hujus ℥j. in ℥iij. vini veteris ferventis dissoluta, cum decocto passularum pro libitu misceatur, ejusq; singulis diebus manè & vesperi haustus exhibeatur: vel ℞ juris gallinæ ℥v. vel vj. quibus in paropside supra lentum ignem calefactis adde Tartari Vitriolati
dofin

dofin(quæ est à Θ s, ad Θ ij) & cum argenteo cochleari move donec solvatur, jusculum acescat: Melioris verò saporis conciliandi gratia guttulæ aliquot olei Cinamomi addi possunt.

Tale quoque Digestivum est Cremor seu CrySTALLUS Tartari, à Joseph. Quercetan. in pharmacop. dogmat. restitut. capite ultimo, & Beguin. lib. 3. cap. 17. descriptus, qui in omnibus ferè pharmacopoliis rectè jam innouit: hujus \mathfrak{zj} . etiam per se & sine jusculo exhibitam, clementer foetentem camarinam expurgare docet idem Quercet. loc. citato; quod tamen sine adjectione stimuli alicujus utpote Diagryd. gr. ij. iij. vel iijj. vel

A 2 alte-

alterius, haud facile nisi in corporibus. Agonis, perfecte assequeris.

H. tertio loco meritò additur Mixtura illa decantata de Tribus, seu Mixtura simplex ut vocant; quæ in nonnullis et si quod sciam adhuc dum per paucis præparatur pharmacopoliis, eò quod paucis hætenus quoque innotuerit: Quæ quum felicissimo cum successu in pluribus morbis exhibeatur, ideo ejus meritò parandi rationem ex aliis hic præmittere nobis quoque placuit. Constat autem hæc Mixtura ex tribus Spiritibus ad triplices nostros Spiritus, Naturalem nempe, Vitalem & Animalem accommodatis, videl. ex
Spiri-

DOGMATICO-HERMET. S

Spiritus Aquæ Theriacalis cam-
phorata quinque partibus; Spiri-
tus Tartari optimè rectificati
tribus partibus, & Spiritus Vi-
trioli optimè correcti parte unâ.

Spiritus Aquæ Theriacalis Cam-
phorata sequenti viâ præ-
paratur.

R Spiritus vini optimè à phle-
gmate rectificati, & in tenuissimam
omnia pervadentem essentiam re-
ducti ℥x. theriac. Andromach. ve-
ter. ℥v. myrrh. rub. ℥ij. croci ori-
ent. ℥ss. omnia indantur Cucurbitæ
rectæ, apponaturque alembicus, (in
quo ℥ij. camphoræ ponantur) & vas
recipiens, claudanturque optimè jun-
cturæ; in Mariæ Balneo igne quan-
tum fieri potest levissimo & calore
tepidissimo spacio 3. vel 4. dierum,
ita ut toto tempore exiguum tan-

tum exstillet, digerantur, post lentissimo ignis gradu liquor exstilletur; tandem ignis augeatur, ad ebullitionem aquæ in Mariæ balneo: cumque etiam hoc ignis gradu nihil amplius exstillaverit, sinantur vasa refrigerari, refrigeratisq; vasis & apertis clausuris eximatur Liquor exstillatus, & refundatur materiæ à qua evocatus est; clausis juncturis prior labor tam digerendo quam destillando repetatur, tertio etiam hoc labore reiterato; Ita accipies Spiritum Aquæ Theriacalis omnium præstantissimum, cum aliquot guttulis olei theriacalis penetrantissimi & optimi, quod per infundibulum secernitur, & reservatur tanq. preciosissimus Balsamus contra omnis generis venena & pestem: Spiritus verò seorsim ad Mixturam reservatur.

Quod ad Spiritum Tartari attinet,

DOGMATICO-HERMET. 7

net, cum ejus præparatio ex Croll.
Basilic. chymic. pag. 157. & seq.
Joan. Beguin. Tirocin. chymic. lib.
2. cap. 4. aliisque pluribus notissima
sit, ideòq; de ejus præparatione ni-
hil ulterius addemus: Hoc saltem
monendum duximus, ut tot coho-
biis Spiritus à Colcothare elevetur
& recipiatur, donec omnem fæto-
rem amiserit, planeque insipidus
factus fuerit, aliquin Mixturam gu-
stui ingratam reddet.

Spiritus autem Vitrioli huic Mi-
xturæ conveniens ita paratur: Vi-
triolum optimum aquâ communi
distillatitiâ dissolve, solum per fil-
trum cola, colatum ad tertias eva-
porea; dum pelliculam contraxerit,
indatur vasi oblongum bacillum, ut
si sal Vitrioli in loco frigido adhæ-
rescat; salem hunc exsiccatum si non
satis depuratus fuerit iterum solve,
cola, depuraq; procedendo modo
supe-

ENCHEIRIDION

superiori. Hunc falem latis depa-
 ratum inde Cucurbitæ vitreæ satis
 ampli orificij luto obductæ, super-
 funde Spiritum Vini satis optimum
 ut fiat pasta, apppositoque alembico
 clausisq; juncturis immitte furno
 aperti ignis, applica recipiens satis
 amplum, clausisque rite omnibus
 juncturis institue destillationem
 primò lentissimo igne, ut Spiritus
 vini evocetur, mox auge ignem ut
 phlegma quoque ascendat; tandem
 incipientibus provenire spiritibus
 siccis sensim ignis augeatur, ut fiat
 fortissimus, ita ut vitrum liquesce-
 re incipiat præ nimio calore; quo
 peracto sine ignem extingui vasaq;
 refrigerari; vasis refrigeratis exime
 liquorem: Spiritum vini in Mariæ
 balneo à phlegmate & Spiritu Vi-
 trioli separa, dein phlegma quoque
 à Spiritu Vitrioli abstrahe, usque
 dum ascendere incipiant guttulæ,
 tum

um apposito novo recipiente pel-
atur quoque Spiritus per arenam :
hac ratione attenuabitur viscositas,
quemadmodum corrosivitas affusi-
one Spiritus Vini.

Porro his tribus enumeratis
spiritibus rectè præparatis fit
eorum proportione superiùs
nominatâ commixtio, in vitro
angusti orificij, quod optimè
clauditur, ponunturq; ad dige-
stionem in calore hypocaufti le-
nissimo, spacio 3. vel 4. septima-
narum, & sic perfectè elaborata
est Mixtura simplex.

CAPUT II.

DE CEPHALALGIA.

 Cephalalgia in specie sic
dicta, cum ab externis
plerumque causis cali-

A 5 dis

dis originem suam ducat, ideò
 contrariis alterantibus facile
 tollitur, qualia in primis sunt
 cephalica dicta frigida & hu-
 mectantia, ut Rosæ quæ Cere-
 brum firmant; Violæ quæ so-
 mnus inducunt, Item flores
 Nymphaeæ, Borruginis, Buglos-
 sæ, Acetosa & id genus alia quo-
 vis modo adhibita.

Pro Topico Cancris aliquot
 fluviatiles aceto rosaceo irriga-
 ti & contusi, Emplastri loco cir-
 cumplicentur, Theoph. lib. de
 vermib. cap. ii. Ruland. cent.
 i. curat. 22. & 73.

Vel. R. *Lactis ex semin.*
Papav. alb. cum aq.
rosar. facti ʒiij.
Aq. Solan.

Nymph.

Nymph.

Sambuc. ana Zis.

album ovor. nu. ij.

alum. usti Zis.

boli armen. Zj.

Optimè conquassentur & misceantur per Epithem.

Capitali.

Quod si tamen diutiùs malum perseveraverit, commendabiles sunt pilulæ Rudij, professoris Patavij primarij, quarum perfectam descriptionem habes in Miraculis chymicis Philip. Mülleri fol. 101.

Alij, Olei Musci & olei Camphoræ ana guttas vj. in vino vel Cerevisia manè & vesperi exhibent.

Muliercularum nostrarum panacæa quasi est Puerulis quovis

A 6

Capi-

Capitis morbo correptis indifferenter caput mortuum è rosis (quod vocamus *Ein Rosenfuchsen*) Aquâ earundem probè irrigatum, frequenter applicare; Quæ sanè rectiùs longe facerent, si idem caput mortuum Aquâ seu Spiritu Rosarum ardente (de quo *Quercetan. in pharmacop. dogm. restit. cap. 7. fol. m. 30. & Beg. in tyr. chym. lib. 2. cap. 2.*) irrigarent, maioris etenim activitatis esset: Verùm, ubi hunc unquam apud quenquam Pharmacopœorum nostrorum invenire est? cum iidem Aquam Rosarum simplicem, quod sanè minimum est, ne quid dicam altius, paraturi, Rosas non solum matutino tempore,

re, quod fieri minimè debebat,
humore alieno adhuc perfusas
colligant, sed & nescio quot a-
quæ fontanæ mensuras ante de-
stillationem affundant : hinc,
annon inutile phlegma diven-
dunt ? hoccine annon egregiè
Ægrum argento emungere est ?
Ah quot in Sympor. Electuar.
Pilular. Pulver. & id genus alio-
rum dispensationibus turpes
cōmittuntur errores, dum cor-
rupta, putria, exoleta, adultera-
ta, pro veris & recentibus com-
positionē horum ingrediuntur ;
hinc mirum omninò non est,
non solum Medicos ipsos sæpis-
simè falli, sed & Ægros plurimos
mortem sibi potius, quam vel
nullam talem confectionem sibi

exoptare & deligere, cum ut pī
scatores icti sapiant ; Cui malo
non minimam fanè ansam præ-
bet & hoc, quod plurimi Phar-
macopolarum hodierno seculo
nullo Magistratui jurejurando,
annuatim etiam præstando, ob-
stricti teneantur : accedit, quod
pluribus in locis tam simplici-
um quam compositorum medi-
camentorum examina seu visi-
tationes ut vocant instituantur
penitus nulla, hinc exoleta pro
vegetis, adulterata pro sinceris
divendunt : Nec tamen hic de
omnibus indifferenter loqui-
mur, Viros etenim cordatos &
candidos publica privatis me-
ritò anteponentes, plurimos ef-
se non ignoramus. Sed de his
ὡς ἐν παρόδῳ satis. CA-

CAPUT III.

DE PHRENITIDE.

IN Phrenitide Cerebri Membranarumq; ejus Inflammatione cum febre acuta conjuncta, curationis initium rectissimè fit à venæ sectione, quæ ob urgentem necessitatem protinus & quidem copiosa, si vires ferant, sanguisq; redundet, administranda est, non injecto etiam clystere & Ventriculo pleno.

Spiritus effervescentes indomitos demulcet & coagulat Laudanum opiatum Paracelsi, ad 3. 4. vel plura grana exhibitum : sic principi cuidam Germano Phrenitide cum febre acutissima laboranti, gran. 5. propinasse

pinasse Paracelsum narratur, qui sex integras horas subdormiens ad sanitatem rediit. Innumeras verò hujus Laudani descriptiones apud Autores invenies, ut quam sequaris vix noveris. Felix Wirs in chirurgia sua sequentem præparationis modum docet:

℞ Opij Thebaici ℥ij. affunde Spiritus vini alcoholisati ℥v. stent in loco calido in digestionem, donec Spiritus vini extraxerit tincturam: hinc effunde Spiritum Vini in quo latet vera essentia Opij; faeces remove, & Spiritum vini ad mellis crassitatem detrahe. Hinc ℞ succi citri expressi & clarificati per manicam Hippocratis ℥ss, opij superius præparati ℥iiij, misce optimè. His adde olei Cinamon. ℥j, garioph. ℥ss, Magister. perlar. & corallor. ana ℥ij, opti-

optimè misceantur, indanturque
cucurbitæ parvæ optimè sigillò
hermetico clausæ, stent in digestio-
ne per 20. dies noctesque, exime &
serva ad usum. Dosis à gran. iiii. ad
j. vij. xij.

Huic si non major virtute sal-
tem par erit sequens descriptio:

℞ Opium Thebaicum purum
& sincerum, q. v. scinde in taleolas
venues parvas & latas, ac in scutella
vitrea leni calore exsicca, agitando
sæpius, donec nempe omnis fætor
abjectus fuerit, opiumque benè seu
aromaticè olere inceperit, digitis-
que in pulverem teri ac abire possit;
Extrahe tincturam cum aceto ad
eminentiam quinque digitorum su-
perfuso, nec stet in hac infusione O-
pium ultra diem: Postea destilla ace-
tum tincturæ opij, imprægnatum in
Mariæ balneo, tincturæ opij in con-
sistentia mellaginis in fundo Cucur-
bitæ

bitæ relictâ. Ad hujus extracti
adde Magister. Perlar. & Corallo
ana ℥ss. & extracti croci ℥ij, misce
diligenter cum oleo gariophyll. ℞.
Dosis hujus ab j. ad iij. vel v. gran.

Post Bilis fervore contempe
rato, exhibeantur sæpe gran
io. vel plura salis Perlarum, u
docet Croll. in Basilic. chym
pag. 163. idq; cum aq. borrag
vel bugloss. Præstantior autem
sale est Quinta Essentia earun
dem, ab Anshelmo Boetio de
Boot lib. 2. de gemmis, cap. 38.
& Joan. Rhenano in theoremat.
chymiotech. fol. 32. & 33. Item
Ducan. Bornett. Scoto in Jatro
chym. fol. 113. aliisq; descripta.

Et si verò communiter Perlas
& Corallia, dum eorum salia & Ma
gisteria parare animus est, aceto ra
dicato

DOGMATICO-HERMET. 19

cato solvamus, hoc tamen men-
 tuum maximè improbat Thomas
 Rufetus in Epist. medic. à Schol-
 o collectis Epist. 77. tantam enim
 ammoniaci in aceto latitantis
 aciditatem & acrimoniam restare
 cui eluendæ & auferendæ vix 300.
 quæ conchij sufficiant, ideò & ali-
 n ejus præparationem ibidem
 substituit: Quocirca alij gemma-
 m harum Magisteria paraturi, in
 solutionem earundem guttas ali-
 quot olei salis, Tartari per deliqui-
 m facti infundunt, quod Magiste-
 rum statim separat, & albissimo co-
 ore deprimat, hoc sæpius aquâ dul-
 i calidâ destillata eluendum, post
 xsiccandum. Rectius verò alij
 præcipitationem hanc per oleum
 u Spiritum Vitrioli rectificatum
 constituunt; hinc enim etsi aciditatis
 liquid Magisterium retineat, ea ra-
 nen Ventriculo gratissima est; ne-
 que

que etiam tot opus erit elutionibus repetitis.

CAPUT IIII. DE MELANCHOLIA.

Melancholici expurgandi sunt primò lenioribus Cassiâ, Sena, Mirobalind. chebulis: post si contumax sit materia fortioribus, Epithym. confect. Hamech. Pilul. Indis. Cochiis, aureis de fumar. de epithym. de Lapide Lazuli.

Rulandus cent. i. curat. 4. his pilul. usus est:

Rx Pilul. de fumo
terre ʒj.

Helleb. nigri ppt. gr. viij.

Cum aq. bugloss. F. pilul.

Nō.

Nō. vij. pulv. cinam.

involvenda.

Medicinam Melancholiæ
specificam Paracelsus ponit in
tribus Antimonij, bis, ter,
quaterve pro morbi contuma-
cia cum pauca theriaca exhibi-
tis: quos & plures alios felicif-
simè exhibuisse legimus.

Flores Antimonij vel per se
separantur, vel cum adjectione ali-
qua. Per se fiunt communi more per
sublimationem in aliquot ollis su-
perne ad officium alembici sibi
mutuò artificiosè incumbentibus:
sic docet Croll. in Basilic. chym.
fol. 132.) igne primum non admo-
dum valido, sed tamen auctiore, do-
neque prodeant tam albi quam rubei
flores. Commodior autem via
videtur hæc, quæ fit per latus, ut
vulgò vocant, hoc modo: Primò
omni-

omnium fiat Cucurbita terrea ne
 admodum capax seu corpulenta
 sed penè æqualiter à superiori ori
 cio ad fundum usque fastigiat
 (die fast eine gleiche weite hal
 à fundo ad orificium) dein paret
 ex eadem terra siphon seu canalis d
 os pedes circiter longa, tantæ cap
 citatis, ut orificium Cucurbitæ rin
 ambiat (daß sich das orificium
 Cucurbitæ in die Röhre recht ein
 schliesse) post & Antimonij ele
 cti subtilissimè pulverisati & cribe
 lati $\frac{3}{4}$ lb (ex minera antimonij simi
 li modo flores quoq; elicies uti do
 cet Medicina chymica Joannis Pop
 pen fol. 347. & seqq.) & in prædi
 ctam Cucurbitam obliquè in fornac
 ce positam, prominente tamen ejus
 orificio, immitte (Man kan den
 Kolben erstlichen in den Ofen lu
 tiren / dann das Antimonium

mi

et einem röhrloffel hinein tragē;
 ch dz nit alles vff einen hauffen/
 ndern ein wenig zerstreuet lige/
 melius procedet operatio) dein
 aptetur siphon extra prominenti
 curbitæ orificio; siphonis verò al-
 ram partem extremam Cucurbi-
 vitrea amplioris orificij excipiat:
 ibus omnibus rectè perlutatis
 ministratur ignis primò remis-
 or, dein auctior, tandem vehe-
 entissimus, per 12. vel plures ho-
 s, prodit Antimonium in flori-
 is sine omni ferè capite mortuo
 Wann die flores nicht mehr ge-
 en / so wird die Röhre kalt / als
 enn muß man ablassen weiter
 ewer zu geben) In orificio Cucur-
 itæ invenies flores crystallinos al-
 icantes ex ipso antimonio crudo
 evatos, quos cautè separabis: in
 anali verò appposito flores elegan-
 ter

ter purpureos & rubeos, quoru
dosis gran. 2. 3. vel. 4. in cucurb
verò extremo loco posita, phlegm
acidum quod nonnulli Acetum a
timonij vocant, de quo alibi. Hi f
res Antimonij, ut & reliqui om
per sublimationem facti, vomit
sunt, & per se rarò in usus Medic
veniunt, nisi manu Artista corriga
tur. Hujus correctionis modum v
rè & merè medicū proponit Cro
in Basil. chym. fol. 132. 133. Qu
iidem Flores mitissimi fiunt, si cu
vini & mellis Spiritu aliquand
circulentur; vel si in scutella
concha vitrea supernè cum papy
diligenter cooperiantur, & ret
fornacem hyberno tempore per d
os vel tres menses ponantur, ita t
men ut quotidie cum spatula lign
bis terve moveantur, (ne videl. ne
agitati nigrescant,) fiunt flores a
modum lenes & spongiosi & m
ne

rent rubei : ad papyrum verò , quæ
 oncham cooperit , multum de sul-
 phure fatido elevatur , quod in se
 continet Spiritum illum vehemen-
 tius per superiora operantem. Ho-
 rum florum gran. 8. vel 10. ad sum-
 mum movent blandè 4. vel quinq;
 Ides sine omni vomitu, cum tamen
 te rectificationem eorundem flo-
 rum gran. 3. vel 4. non tantum al-
 tum perturbent, sed etiam vomitus
 eant.

Corallia rutilantia collo ma-
 nibusque gestata contra Phan-
 tasmiam, spectra, Phantasmata &
 Melancholiam Paracelso teste
 excellentis sunt virtutis; quan-
 do magis si in essentiam seu
 tincturam redigantur suas vi-
 res exferent; Neque enim du-
 bitandum est cum Croll. in Ba-
 sic. chym. fol. 164. utrum hæc
 B vera

vera & genuina haberi possit, cum tincturæ pleræque ex ejus opinione quæ ostentantur, imprimis quæ affusione aquæ mellis extrahitur, non subjecti solvendi sed menstrui solventis sint; Id quod pernegat Clariss. D.D. Petrus Præceptor noster honorandus in Nosolog. Harmon. tom. 1. fol. 66. Si enim (inquit) in melle talis est Spiritus, qui solidissimum corporum Aurum solvere potest, quidni Corallia minus refractaria solvat? Elicitur autem è Coralliis Tinctura beneficio aquæ mellis hoc modo:

Injiciantur sacculi arenâ repleti pugni magnitudine in mel destillandum, ne nempe nimia ebullitione mel

mel alemb. transcendat, indeq;
x cineribus proleciatur spiritus, qui
uper fragmenta Corallorum cru-
orum fusus coloratur statim; quo
ecantato, & simili modo per eun-
em ulterius tincturâ extractâ do-
ec corpus album & mortuum re-
manferit, aquæ mellis omnes tinctæ
n Balneo lentè abstrahuntur: resi-
uum in fundo manens bis terve
quâ destillata abluitur: denique
illud coagulatum in Spiritum vini
ubicundissimam tincturam depo-
nit, deinceps ad maiorem confi-
tentiam abstracto rursus alcoole
evocanda: Dosis à gr. 4. aut 6. ad
10. vel 12.

Solvuntur etiam Corallia (in-
quit D.D. Petrus loc. cit.) reverbe-
rata nimirum & calcinata (quam-
vis Ducan. Bornettus in Jatrochym.
fol. 113. calcinationem horum super-
vacaneam existimet) per triduum

B 2

vel

vel quattriduum, donec eorum frustula ex albis lutea, & ex luteis istorum rubicundissima fiant & spongiosa, per alcool vini atiusum, usitato more ad justam consistentiam dein rursus abstrahendum.

Solvuntur quoq; si cum salis nitri æquali parte subtilissimè pulverisata, & in crucibulo igne Rotæ optimè fusa, rursusq; aqua calida edulcorata, per Spiritum Vini, sufficienter extrahantur, ablato rursus ad justam consistentiam menstruo. Si cui in Pelicano aliquandiu circulari libuerit, ei liberum erit, sic habebit insignium virtutum arcanum præstantissimum.

Optima verò eidem Autori videtur Tinctura, quæ beneficio Pumicis elicitur sequenti modo:

Cemententur frustula Coralliorum cum Pumice usto, & in vino extinto,

incto, inque pulverem redacto, ita
ut in fictili cœmentatorio stratum
super stratum cum utroque facto,
pumicis pars inferius duorum di-
gitorum crassitie sata, frustula co-
ralliorum hinc inde disposita, neq;
se se mutuò attingentia excipiat, ac
desuper eadem altitudine pars pu-
micis superior superinjecto opercu-
lo claudat: fiat dein hæc cimenta-
tio in igne reverberij flamma since-
riori vasa triduo integro feriente;
quo opere finito pumex relictis co-
rallis albis omnem tincturam eo-
rundem imbibit: ab eo igitur cum
Spiritu aceti, extrahe tincturam
toties, donec nulla amplius prode-
unte, omnis rubedo collecta sit: à
qua denuò ad crassitiem liquoris
per destillationem evocato men-
struo, eundem cum alcoole vini cir-
cula per quindenam: Deinceps ve-
rò separato leni calori balnei dicto

B 3

Spiritu

Spiritu vini, habebis veram Coral-
liorum Tincturam.

In Melancholia hypochon-
driaca summum & excellentis-
simum digestivum est Tartarus
Vitriolatus quotidie exhibitus;
ut & cremor Tartari, de quibus
sup. cap. i. dictum est.

Magni nominis Medici A-
qua secreta Melancholiæ Hy-
pochondr. convenientiss. hæc
est.

R^x Flor. borrag.
Bugloss.
Stachad. arab. ana ℥ss.
Rorismar.
Majoran.
Meliss. ana ℥iij.
Radic. bugloss. ℥iij.
pæon. ℥j.
Aq. bugloss.
borrag. ana ℥iij.

Syn.

Syr. Granat. ʒiij.

Pulv. cinam. groß.

galang.

garioph.

croc.

sem. basilic. ana ʒj.

Superfunde vini Rhenani lb iij.
Stent in infusione per biduum vel
triduum, destillentur dein lento
igne per Mariæ balneum.

CAPUT V.

DE EPILEPSIA.

Hilic morbo ex proprieta-
te & arte signatâ quæ con-
ferant à priscis & recentiori-
bus recensentur plurima, qua-
rum tamen nonnulla certis qui-
busdam observationibus deli-
nguntur, ut.

B 4

Radix

Radix Pœoniæ Lunâ decrescente mense Martio vel Aprilis (alii sub canicularibus maiantibus) effodienda.

Viscus quercinus itidem Luna decrescente inter duo Mariæ (ut loquuntur) festa colligatur, nobiliorque habetur illa pars quæ quercui prior resecta est.

Ungula Alcis posterioris pedis dextri (quam auriculæ sinistrae ingruente paroxysmo immitit, seque hoc pacto à paroxysmo liberat) ab aliis annulo inclusa, ita ut cutem attingat gestatur; alij collo ut nudam carnem contingat appendunt; alij scobem ejus & pulverem potu exhibent.

Cra-

Cranium humanum alij calci-
atum, nonnulli citra ullam
præparationem propinant, hac
amen cautione, ut potius an-
teriore quam posteriore
ejus partem, & masculinum ma-
culis, foemineum foemellis ex-
hibeant.

Oleum Succini Crollius in
Basilic. chymic. pag. 191. effi-
cacissimum Opobalsamum Eu-
ropæum merito vocari censet,
quod suâ facultate omnia alia
remedia in Apoplexia, Epi-
lepsia curanda superet; olim-
que Sacrum appellatum pro-
pter vires ejus admirandas &
arcanas, asserit.

B 5 Ole.

Oleum Ligni Heraclij Ru-
landus in Centuriis Curatio-
num maximoperè commen-
dat, quod ipsum unde paran-
dum sit inter Medicinæ hodie-
ni seculi Proceres nondum con-
venit; Quercetanus ex Buxo,
alii ex Pino malunt: Nos cum
Doctioribus quibusdam qui-
bus cum non ita pridem de hoc
ipso conferre licuit, Oleum ex
corylo exiccato per descensum,
sicut oleum Juniperinum de-
stillant, parato, intelligimus.

Crato Cinnabarim nati-
vam Epilepsiæ Magnetem vo-
cat, & exinde talem pulverem
parat: & Cinnabaris nativæ pel-
lucidæ limatæ & in subtilissi-
mum pulverem tritæ ℥ss. coral-
lor.

lor. rub. & margarit. præparatar.
 ana ðij. (Quercetan. in terrad.
 graviss. capit. affect. fol. m. 481.
 ubi hunc eundem pulverem
 Vertiginis specificum esse do-
 cet, Magisteria Perlarum & Co-
 rallorum substituit) croci ori-
 ent ðj. fol. Auri Nō. xv. teran-
 tur omnia subtilissimè super la-
 pidem. Dosis in ipsa accessione
 à gran. vj. ad ðj. in aquis appro-
 priatis.

Majoris virtutis pulvis ex
 Cinnabari Antimonij in præpa-
 ratione Mercurij vitæ seu Flo-
 rum Antimonij, ut vocant, in
 collum retortæ, igne subtus &
 supra subministrato, elevata pa-
 ratur; est enim Cinnabaris hæc
 diaphoretica, itaque æquali

B. 6 pon-

pondere cum Magisteriis Per-
larum & Corallorum, cranium
humani juncta, specificum est
in Epilepsia etiam inveterata,
solo sudore repetitis vicibus
ac præcedentibus evacuationi-
bus necessariis morbum aufe-
rens.

Dosis à gran. 10. ad 16. in
aqua florum tiliaë, radic. pœon.
cerasor. nigr. lavend. flor. lil.
convall. &c.

Experimentum non solum
veteribus sed & neotericis no-
tum paratur ex Ranis viridi-
bus, quo Fridericum IV. Ele-
ctorem Palatinum ab Epilepsiâ
pertinaci quam in juventute
contraxerat, penitus liberatum
memorant:

Colli-

DOGMATICO-HERMET. 37

Collige mensibus Majo, Junio, Ju-
lio Ranas palustres virides No. 40.
s vivis in ventre dissectis Hepata
xime, ac singula in foliis Brassicæ
super eam partem quæ ad terram
ergit dispone, ne sese invicem at-
tingant; postea in ollis novis devi-
reatis & supernè tectis super lentū
calorem exsicca, donec à foliis bras-
sicæ ritè separata tenuiter pulveri-
ari possint: Hunc pulverem in par-
tes quinque æquales divisum seorsim
serva: Dein sub ipsa Luminarium
synodo ☽ in ☿ seu exaltatione sua
constituta, exhibe manè partem u-
nam jejuno ventriculo in haustu vi-
ni, jejunium desuper imperando
horas duas integras; idem fac
vesperi ituro cubitum cum secunda
parte; atq; ita procede cum reliquis,
semper observando ut duas horas
post & ante sumptum pulverem
patiens jejunus maneat. Si pa-
iens
ab as-

ab assumpto medicamento circa tempora sudorem sponte profluentem senserit, bonum profert indicium virtuositatis Medicinæ. Abstineat per id tempus à vino, ira, omni quæ formidine; vitet Aquam & Ignem vehementerque animi commotiones omnes fugiat. Vix dici potest quantum emolumenti ab hac simplici præparatione veræ Medicinæ accedat. Si primo anno non sequitur effectus, repete sequenti. In Junio circa solstitium hæc cura instituenda est.

Circumfertur & hæc Confectio Antepileptica, quam Ferdinando Romanorū Regi communicasse Paracelsum fertur:

Primò ex tribus craniis humanis nunquam sepultis, sed violenta morte peremtis, inque aere exsiccatis crassiusculè contusis, ex retorta igne

a igne arenæ lentè, post observatis
 radibus auctiore (dari quoque po-
 test ignis suppressionis) in recipi-
 ens capax destilletur Liquor, quem
 super easdem fœces tertiâ quoque
 vice destillando evoca, tandemque
 per alembic. rectifica. Hujus li-
 quoris ℞ ℥vj, adde specierum dia-
 mosch. dulc. ℥ss. castorei, mellis a-
 macardin. ana ℥iij. & vicissim ex
 cineribus per retortam destilla: Ex-
 tremò adde Liquoris salis Perlar.
 ℥iij. Spiritus vitrioli antepileptici
 ℥j. De hac tota mixtura exhibe E-
 pilepsiâ correpto cochl. i. quotidie
 jejuno stomacho, ad novendum
 continuendo.

Perhibetur Paracelsus hoc
 unico mirabilia præstitisse, ideò
 Cæsari petenti communicasse,
 sed rogasse ne Decoctoribus
 Syruporum hæc patefierent.

Eidem

Eidem Paracelso adscribitur Essentia cranij humani, quam propter mucilaginosam substantiam Galredam Cranij humani appellare solitus fuit, earundem virtutum in Comitiali morbo:

Limaturam cranij humani nunquam humati, humoreque adventitio privati, cum alcoole vini salvato ad supereminentiam sex digitorum digere per mensem dimidium, dein more Aquæ fortis per retortā destilla: reafusum liquorem cum capite mortuo denuò digere, ac vicissim destilla, idq; tertio quoq; repetere: tandem omne abstractum aliquandiu circula, abstractoq; alcoole vini è lento balneo essentiam cranij humani instar coaguli seu galredæ remanentem serva; Epilepsiæ verum curativum, si ejus grana aliquot

not in convenienti vehiculo quod-
die exhibeantur.

Specificum egregium quoque
contra Epilepsiam ex Cerebro,
ventriculo & Matrice obor-
um, permulti pulverem Secun-
dinæ solum exsiccatae esse tra-
unt, cui tamen appropriata
alia ad adaugendam ejus virtu-
em meritò alij adjiciunt, ut:

℞ Secundinæ Mulieris torr. fa-
ctæ primiparæ filium enixæ ℥ss. cra-
nij masculi anterioris decollati cal-
cinati ℥j. pulveris pullorum corvi
quem solum bis terve de die in vi-
no decoctionis castorei exhibitum
Epilepsiam percurare docet Stocke-
rus in Empiricis lib. 1. cap. 3. In mense
Martio torrefact. ℥ij. coagul. lepor.
℥j. rasur. cornu cervi ℥ij. castor. ℥ss.
succin. albiss. ℥ij. grana & radic. pœ-
on. visci querc. Lunâ decrescente
colle-

collector. ana ꝑ. ambræ, mosch. a.
 ꝑ. spec. dianth. diaplir. archo.
 lætif. Galen. corall. & margar. pra.
 parat ana ꝑ. misceantur & pulve.
 sentur omnia subtilissimè.

Amuletum, præter super
 ius recensita, egregium traditu
 ex Sambuco super salicem cre
 scente, si de virgulto mense o
 ctobri paulò ante plenilunium
 collecto spatium quod est inter
 duo internodia, in novem tale
 olas disseccetur, eæque in linte
 olo colligatæ cum filo ex collo
 suspendantur donec filum spon
 tè rumpatur: rupto filo amule
 tum nudis manibus à nemine
 contrectandum, sed aliquo in
 strumento appræhensum, in
 aquam vel alium locum, ubi à
 nemi-

mine contingatur projici de-
 et : cujus amuleti ratio non
 anè occulta, cum sambucus
ejus grana huic morbo pluri-
um profint. Sunt qui Sam-
 cum hanc super salice cre-
 entem, ex passeris Epileptici
adavere putrefacto crescere as-
runt.

Morbus hic cum Pueris &
 enellulis Infantibus familiaris
 dmodum sit, Avicen. 3. tertij
 ap. 8. eum Morbum puerilem,
 ut Puerorum Matrem (sed re-
 tiùs fortasse ex Quercetani
 ententia Novercam) appella-
 it : Hinc multi præfervationis
 gratia Infanti recens edito an-
 equam lac sugat, guttas aliquot
 olei

olei amygdal. dulc. vel per
vel in lacte exhibent (nonnu-
penidium addunt) & sic excit-
to vomitu viscoso ab Epilepsia
præservant.

Medici Parisienses in consilio
quodam Epileptico, quo
ibidem videre nobis contigit
pro Illustrissimo & Generoso
Puero Anno 1612. conscripto
italem Spiritum Vitrioli Antiepilepticum præscripserant:

℞ Vitrioli Ungaric. aut alioquin optimi ℥ iij. Urinæ pueri bibentis vinum ℥ ij misceantur, impositoque alembico cæco per mensem Philosophicum in Mariæ balneo digere: dein destilla seu abstrahere inde Urinam, & in aliud vitrum multo

*Ista est Oxonomia non sicut
Antiepilepticæ*

altò capacius igne vehementis-
 so Spiritus urge, qui à phle-
 mate in balneo liberandi sunt:
 Et R^z aq. florum tilia^z ℥iij. lil.
 nval. lavend. ana ℥ij. (sape &
 chor.) pœon. ℥ss. vel ℥j. tandem
 de de Spiritu ad præscriptum
 odum præparato, donec cæteræ
 uæ fiant acidulæ; exhibeatur
 in ipso paroxysmo tum etiam
 post eum.

CAPUT VI.

DE APOPLEXIA.

QUÆ Epilepsiæ, eadem
 & Apoplexiæ conferunt,
 utraque enim functio-
 nes Cerebri insigniter
 lædit.

lædit: Differunt tamen proprii
symptomatibus, quod illic sal-
tem depravatio, hic verò priva-
tio sit sensuum; ideoq; ingruen-
te paroxysmo in levioribus diu
immorandum nequaquam est
cum in magno morbo à levio-
ribus incipere nihil aliud si-
quam parare Ægro longum in-
teritum, teste Gal. 5. meth. med.
Hinc statim Æger concutien-
dus, agitandus, & quantum fie-
ri potest excitandus est odora-
mentis quoque ex opopon. ca-
stor. & albi succini fumo accen-
so, quo uno, teste Manlio, Apo-
plectici plures ita recreati sunt
ut postea adhuc multos annos
supervixerint. Tempora quo-
que & Nares oleo ejusdem sæ-
pius

as illinantur. Exhibeatur A-
qua aliqua Apoplectica pretio-
qualem describit Croll. in
filic. chym. fol. 189. Alij ta-
men simpliciores parant ex so-
loribus floribus lavendulæ & lilij
convallij, superfuso malvati-
o in sole aliquandiu maceratis,
post aliquoties destillatis. Non-
nulli vini ardentis communis,
aquæ puræ fontanæ partes
quales floribus superfundunt,
ad solem digerunt, post destil-
lant: verum aqua q. lactea de-
stillatione prolicitur, quæ ta-
men per chartam emporeticam
semel saltem filtrata, sat clara
edditur.

Aqua ex Formicis parata,
quam Magnanimitatis Aquam
vocant,

vocant, multorum testimonio
perutiliter quoque exhibetur
cujus parandi rationem in M
dul. destillator. Conradi Co
raths parte secunda pag. 38
invenies.

Commendabilis quoque e
Aqua seu Spiritus Cerasoru
ardens hoc modo paratus.

℞ Cerasa dulcia nigra. q.
trajice per cribrum ut saltem lapi
separentur; imple hac materiâ su
culenta tinam non ultra dimidi
um, nihil addendo vel fermenti v
facum Cerevisiæ, ut vulgò fieri so
let; relinque ita (imposito coope
culo & commissuris optimè clausu
ne Spiritus exhalent) & sequent
die materia incipiet fermentare
relinque ita per septimanas qua
tuor (interdum removendo ope
culum

ulum & miscendo) tandem destil-
 la per vesicam cupream (eam non-
 um ad medietatem implendo, &
 eniter destillando, quod probè no-
 andum) & rectifica, quantum li-
 bouerit.

Sal, Tinctura & Oleum
 Margaritarum tam præservan-
 do quam curando hîc primas te-
 nent, in primis 3. vel 4. guttæ o-
 lei exhibitæ, quo Thürnheuse-
 rus Berolini Apoplexiâ corre-
 ptus pristinæ sanitati restitutus
 fuit, ejusq; usum postea omni-
 bus commendavit.

Carpionis Lapidem semis
 lunari forma supra oculos exi-
 stentem Croll. de signat rer. in-
 tern. fol. 27. commendat in illa
 Apoplexia, quæ cum commo-
 tione & contractione musculo-
 rum

rum supra oculos invadit: Quod
secretum fuit cujusdam Baronis
sæ VVestphaliæ, quæ plurimis
hoc ipso auxilio fuit. Testatus
est mihi nuper quidam Medicus,
quod felicissimo cum successu
ijsdem Lapidibus in Epilepsiis
tam puerorum quam adultio-
rum indifferenter usus sit, exhi-
bendo illorum aliquot in aq.
flor. tilia.

Commendabiles quoque
sunt Balsami Apoplectici hinc
inde descripti, si extremitates
narium, tempora, vertex, ma-
nuum carpi, necessitate urgente
ijsdem inungantur, in primis
Balsamum illud Apoplecticum
senibus omnibus utilissimum, à
Croll.

DOGMATICO-HERMET. si

Croll. in Basilic. chymic. pag.
194. descriptum.

Cæterum de Balsamorum præ-
paratione in genere hoc notetur,
quod in eorum compositione cer-
tum pondus principiorum per o-
mnia vegetabilia observari neque-
at: quædam enim sicciora sunt, ha-
bentque tincturam planè aridam,
quale est cinamom: quædam habent
tincturas oleosissimas ut nux mo-
schat. fœnic. anisum: quædam me-
diocrem obtinent tincturam, ut
Zingib. &c. Prout igitur Tincturæ
sunt aridæ & sicciores, pro eo etiam
pondus olei informatur. Commu-
niter autem tantum ceræ alba ad-
miscetur, ut oleum exinde quasi co-
agulari, posteaq; facilius cum Tin-
ctura permisceri possit: Ex G. R.
Tincturæ Fœniculi ℥vj. ceræ albæ
℥j olei fœnicul. ℥ss. ceram prius te-
nuiter rasam leni ignis calore fun-
de, fu-

C 2

de, fu-

Balsama hæc melius ff. est

de, fusæ adde oleum, & extra ignem
spatulâ lignea tam diu agitando mi-
sce, donec consistat: adde postea
tincturam cum Spiritu vini extra-
ctam & rursum inspissatam, semper
cochl. i. post alterum affundendo,
& diligenter movendo ita procede,
donec omnis tinctura adjecta fue-
rit, omniaque instar succi apparu-
erint; extremò adde salis foeniculi
ad singulas uncias totius compositi
drachmam semis, quæ sunt in hac
compositione ℥iij. cum semisse, at-
que ita reservato usui (N. Hic Bal-
samus præstantissimum remedium
est in Calculo, & in affectibus Tho-
racis, de quo alibi.) Quia verò Cera
per vestutatem rancida fit, & ob id
talibus compositionibus ingratum
saporem conciliat, insuperque in u-
su Balsamorum externo à Cera po-
tius occludantur pori (docente
Phi-

Philippo Müllero in miraculis chymicis) ne vis eorum rectè penetrare possit; pro hoc incommodo evitando sapientiores Medici ex oleo myristico expresso per Spiritum vini Tincturam extrahunt, donec corpus albissimum residuum fuerit, quod cum planè insipidum, nulliusque qualitatis peregrinæ capax sit, id loco Cerae ad consistentiam Balsamis conciliandam sumunt, oleo nempe & tincturæ vegetabilium, cum eorundem sale (ut dictum est) in istud malagma injectis.

CAPUT VII.

DE CATARRHO.

CAtarrhis confert Melanthium vel Cuminū, si torrefa-

C 3

refa-

refacta & linteo ioclusa sæpius
naribus admoveantur vel sinci-
piti imponantur,

Nicotianæ vapor; item Ca-
storeum inspiratum mirum in
modum caput corroborat.

Hoc vinum Catarrhos ab-
sumit:

℞ Radic. gariophyllat. ℥ij.

pseudoacori

Zingib. ana ℥ss.

Majoran. m. i.

Rorismar. m. s.

Nuc. mosch.

Galang. ana ℥i.

Cubebæ, ℥ss.

F. horum Infusio in vino
vel Cerevisia

Quod si syrupis uti mallets:

℞ Syrup. iujubar. ℥i.

Papav. ℥ss.

Violac. ℥ij.

sacch. penid. ℥i

Spec.

DOGMATICO-HERMET. 55

Spec. diambrae ℥ij

*Misceantur pro molli De-
linctu.*

Benedictus Faventinus Me-
dicus Bononiensis celeberrimus
in Catarrho falso felicissimo
cum successu usus est Pilulis de
Cynoglossa hoc modo paratis:
℞ succi glycyrrhiz. ℥ij aloës lo-
tæ ℥j. pilular. de Cynogloss. se-
cundum descriptionem Nicolai
præparatar. ℥ss. cum Syrupo vio-
laceo F. massa, cujus ℥j. exhibe-
ri potest.

Contra omnes fluxiones Ca-
pitis maximè eas quæ Epilepsi-
am irritare consueverunt, sæ-
pius his utere Rotulis:

℞ *Spec. diambra.*

Diamosch. dulc. ana ℥ij

Aromat. rosat. ℥ss.

C. 4

Thu

Thuris.

Mastich.

Succin. albi

Cornu cervi usti ana ℥i.

Castor. gran. v.

Sacch. albiß. ℥v.

In aq. beton. q. s. dissolut.

F. Rotula cum ol. garioph.

Rx Laudan.

Styrac. calam. ana ℥iſ.

Benzoi.

Thuris.

Mastich.

Succin. ana ℥i. misce.

Pulverisentur craſiusculè.

Vel Rx Mastich.

Thuris utriusq. ana ℥iij.

Succin. citrin. ℥ſ.

Albi ℥ij.

Benzoi ℥ſ.

Alipte

Gallie mosch. ana ℥ſ.

Laudan. ℥ij.

Styrac.

Styrac. calam. Zis.

Cinam.

Nuc. mosch.

Garioph.

Cardam.

Macis.

Gran. Juniper.

Lignie & herbe majoræ ana Zis.

*Omnia grosso modo contund. in
pulverem pro suffitu.*

Spiritus Vitrioli & Tartari,
oleum sulphuris & succini destil-
lationum materiam dissipant &
consumunt.

Aqua Serpilli prius in vino
per aliquot dies macerati, per
alembicum destillati, omnibus
destillationibus & Catarrhis
sistendis prodest, si quotidie e-
jus cochl. s. assumatur.

C 5

Pro

Pro confortatione quocumque
Capitis, ne recidivam patiatursi
Ager, posthac seq. pulvis matutino
no, & Morsuli vespertino exhibea-
beantur tempore;

℞ Spec. diatrion santal.
Diarrh. Abbat. ana Zis.
Diamb.
Pliris archont. ana Zi.
Diamosch. dulc. Dis.
Cinam. operi Zij.
Macis Dis
Nuc. mosch. optimæ Zij.
Succin. citrin. Zij
albi Zi.
Fol. auri nu. vi.
Sacch. albiß. q. s.
F. ex dimidia parte Tragea.
Ex altera parte additis
Cortic. citri condit. Zis.
Conser. borrag.
Rosar. ana Zi.

Spec.

Spec. diatr. Salom. Zi.

Ol. gariophyll. gutt. iij.

Anisi

Foenicul. ana gutt. ij.

*Sacch. q. s. in aq. serpill. cha-
momil. & rosar. dis-
soluti*

F. Morselli.

CAPUT VIII.

DE OPHTHALMIA.

OCulorū vitijs conferunt
Rosa, Euphrasia, Foenicu-
lū, Ruta Calendula, cheli-
doniū majus, Valeriana hortene-
sis, cuius usum præ reliquis in-
signiter commendant Hierony-
mus Brusuicensis & Tabernæ-
montanus.

Forestus lib. ii. observ 35.

C 6 Liquo-

Liquorem Jecoris Mustelæ piscis in vitro optimè clauso, filamento suspendi, & ad solem æstivo retro fornacem hyberno tempore expositi defluentem, experimento certissimo obscuritatis visus admodum utilem & commodum, visumque obscurum & tenebrosum miraculi instans ilicò lucidum luminosumque reddere asserit.

Pari modo & pinguedo serpentina ab Intestinis separata palpebrisque inuncta (pro ut & Aschij piscis pinguedo) ad oculos hebetiores teste Crollio in Basilic. chym. fol. 260. egregiè valet, quod nos sæpius quoque feliciter experti sumus.

Collyria communiter paran-

tur ex alumine, tutia præparata,
vitriolo albo, camphora, aloë
succocit. corall. perlis, nihilo
albo, lapid. calamin. sacch. can-
di, & id genus alijs.

D. Riverij Galliarum Re-
gis olim Medici hoc fuit Colly-
rium: R. Vitrioli albi puriss.
℥j. dissolvatur in aq. pluvialis
℥x. per chartam aliquoties fil-
tretur: sunt qui addunt ℥i. fa-
lis communis.

Rulandus cent. 2. curat. 1. ta-
le Præscribit: R. Aquæ Rosar.
℥iij. stimmios recte præparati
(h. e. vitri Antimonij per se
fusi) ℥ss. mixtis & macera-
tis per diem manè & ve-
speri ante somnum guttas
4. vel

4. vel 5. ex aqua ista clara & lucida instillentur: Divinius recedit hoc collyrium, additis guttis aliquot olei saturni per se facti, præsertim si oculorum inflammatio simul adfuerit; hinc Croll. in Basilic. chym. fol 275. Sal, Butyrum, Saccharum, Mel Saturni, ut vocat cum Ac Rosar. & Euphras. in inflammatione & rubedine oculorum optimum prædicat.

Idem ibidem fol. 198. mirum & stupendum ophthalmicum è Cancris & Chelidoni debito artificio & tempore præparatis, quod oculos ad desperationem læsos virtuosissimè restituat, omniaque eorum ulcera spacio 24. horarum glutine parat.

parari aſſerit, idque ex nonnu-
lorum ſententia hoc modo :

Collige ſuccum florum & fi-
ſiorum Chelidoniæ, ejuſque bonæ
quantitatem in Mariæ balneo dige-
re ut ſponte ſua depuretur, donec
nempe omnes impuritates ad fun-
dum dejectæ fuerint : deinde R.
menſe Julio Sole & Luna in ☿ con-
ſtitutis caneros fluviatiles No. xx.
reſectisq; extremis ſeu durioribus
pedum & caudarum cruſtis, contun-
dantur in mortario, ut ſuccus inde
exprimi poſſit ; quem cum Cheli-
doniæ ſucco depurato conjunctum
deſtilla ex Mariæ balneo & reſerva
uſui. Eodem tempore collectionis
Cancrum vivum alium inte-
grum & nulla ſui parte mancum in
ollam inditum exſicca in clibano,
uſque dum teri poſſit, exſiccatum
reduc in pulverem tenuiſſimum &
ſubtiliſſimum, tum per incernicu-
lum

lum optimum trajiciendo: Hujus pulveris exiguam quantitatem ex canaliculo pennæ præcisè in vulnus oculi instilla, atque ita relinque per 24. horas; Succedente tempore eandem tantum aquam sine pulvere prædicto sæpius immitte, lavando & eluendo omnem purulentiam, quæ tamen vel nulla vel admodum exigua apparebit, & optatus finis certè subsequetur.

Alij Chelidonium herbam cum radice floribusque contusam vitroque impositam, per 14. dies digerunt, post ex balneo destillant: fæces residuas fortiter contundunt, destillatumque reaffundendo per 14. dies rursus digerunt: post ex cineribus igne paulò intensiore denudò destillant, prodit cum aqua & oleum ophthalmicum in signe.

Ad phlyctænas, Pustulas & Maculas Oculorum:

For-

formicis majoribus ultimâ Lunæ
quadrâ collectis impleatur vitrum
mermento probè obturandum: hoc
panis inclusum in furno cum
odem ad tempus consuetum exco-
que; disrupto rursus pane formi-
as in liquorem oleaginosum expri-
ne; Interim destilla fella taurorum
astratorum, idque secundo, fœces
eparando: Hujus destillati partem
nam misce cum formicarum olei
partibus duabus, indeque necessita-
te urgente in oculi angulum guttul.
sæpius immitte.

Pulvis absumens omnes flu-
xiones, debilitatem visus & ob-
tenebrationes inducentes:

R. Herb. & sem. fœnicul.

Rutæ

Fol. beton.

Fragrar.

Levistic.

Rad.

ENCHEIRIDION

Rad. cichor. ana Zij.

Sem. apij

Petrosel.

Cinam.

Galang. ana Zij.

Spica nardi

Cardamom.

Carioph.

Croci ana Zi.

Omnia seorsim prius pulve-
risatae dein mixta, sæpius assu-
mantur.

CAPUT IX.

DE AURIUM VI-
TIIS.

Auditûs difficultati confe-
runt, ol. amygdal. amar
ol. sinap. de castor. scorp.
on. Item Pinguedo serpentina
pingue-

Unguedo Aschij seu Thymal
zificis, Auxungia talpæ &c.

Vel mixta R. Ol. amygd. amar. ℥j.
Juniper destillat.
Petrol. ana ℥iſ.

Misce, indeq; sæpius paucæ guttulæ
obtrudenter instillentur, præmissio
nem fomento ex fol. lauri m. ij.
rach arab. ℥i. rorismar. ℥iſ. majo-
ran. thym. ana ℥i. fol. Senæ s. stip.
s. cinam. garioph. Nuc. mosch. ana
s. laudan. styrac. calaminth. ma-
lich. thuris, ana ℥i. quorum in vi-
co coctorum fumus per infundibu-
lum recipiatur.

Aliter R. olei amygd. amar.
ij. colocynth. ℥iſ. vini Rhenan.
s. coquatur ad vini consumptio-
em; colaturæ adde ol. anisi ℥i.
quibus madefiat gossypium auri-
us imponendum. Recipiatur & fu-
nus aliptæ moschat. per Infundi-
ulum.

Au.

*Aurium Tinnitum tollit succus hellebori nigri manè & ser-
calidè instillatus : Item gar-
ophyllorum oleum eodem mo-
do usurpatum.*

CAPUT X.

DE HÆMORRHAGIA NARIUM.

Sanguinem sistunt Bur-
pastoris, sanguis Draconis
Radix tormentillæ, bellinum
stortæ, urticæ, geranium radice
ce rubra five sanguinaria, an-
gallis mascula radice rubra
manibus detenta, usnea crassa
nij humani naribus indita, ite-
Lan-

nugo in qua semen Cardui-
medicti continetur.

Bufo exsiccatuſ & pul-
verisatus, in ſyndone rubeo a-
ulis ſuppoſitus vel manibus
retentus ſi incaleſcat, ceu Gor-
ionis conſpecto capite ſtatim
geſcit ſanguis.

Septuagenarius quidam
medicus, hæmorrhagiâ nari-
m ſæpius correptus (teſte Ro-
merico à Caſtro libro i. de
morb. mul. cap. 5.) ſtercus A-
minum (alii ſuillum malunt)
modicè exſiccatum in capſu-
ſemper ad manus habuit,
ui medicamento nullum a-
liud ſimile reperiffe ſe ſæpiſ-
ſimè retulit, præſertim ſi
ſucco

succo urticæ commixtum, si flos
cum esset, aut recens per se naribus
adhiberetur.

Alij particulas de pileo quorundam
veteri in minimas partes
concisas cum stercore suillo in
olla optimè perlutata probè
calcinant, quem pulverem subtilissimè
cribellatum feliciter in hæmorrhagijs
præsertim vulnèrum adhibent.

Ruland. cent. 1. curat. 58. &
cent 2. curat. 27. Argillam uideam
tam & contusam aceto miscet
quam pro Cataplasmate frontis
& syncipiti crebrò frigidè adhibet.

Vel R *Boli armen.*
Terræ sigillat.
Sang. dracon.

Mumie

Mumia

Lapid. hæmatit.

Myrrh.

Pilor. lepor. incisor. ana ℥i.

Succi. plantag.

Solan. ana q.s.

Album. ovar. No. ij,

F. Emplastrum.

Sperniolæ compositum à

roll. in Basilic. chym. fol. 276.

descriptum, Hæmorrhagiam

ternam ex naribus & gutture

mirificè sistit, si ejus grana 3. vel

intra corpus in aqua Bursæ

istoris vel plantaginis exhibe-

ntur. Item Pulvis Dysente-

cus ejusdem ibidem fol. 251.

descriptus.

Syrupus de Corallis Quer-

etan. in pharmacop. dogmat.

stitut. fol. m. 189. & Tragea

Gra-

Granorum Actes ibid. fol. 276
descripta egregiè conferunt.

CAPUT XI.

DE DENTIUM DO-

LORIBUS.

O Dotalgica apud practicos
reperiuntur plurimi
(quibus tamen indiffe-
renter cum à diversis causis den-
tium Dolor excitetur, non ut
licet) Radix Lapathi acuti seu
oxylapathi; Radix Pyrethri vi-
no (alij aceto, alij aqua) cocti
calideque ore detenta (sunt qui
in taleolas dissectam denti im-
poni malunt) dolores subito
aufert.

Pulveris Gallarum pauxil-

luc

um cum succo radicis Pyrethri
 sæpius imbibitum & subinde
 exsiccatum, post cum fermento
 mistum, inque formam globuli
 contemperatum, dentibus do-
 lentibus subito medetur, firmi-
 ores eos reddit, vermiculosque
 in eorundem cavernis delite-
 scentes enecat, fluxionesque
 omnes ad gingivas lapsas ex-
 trahit.

Vel, & piper. long. albi ana
 gr. iij. nigri gr. iiij. croci ℥j. te-
 rantur grosso modo, & bulliant
 simul in vini albi ℥iij. ad casum
 tertiæ partis, postea adde dis-
 solvendo Opij Thebaici gr. iij.
 Iterum parum ebulliant juxta
 lentum ignem: teneatur sæpius
 calidè in ore.

D

Aqua

Aqua Salviæ, Hyssopi, Lactu-
cæ, Solani (prout causa doloris
poscere videbitur) vel saltem
fontana, instillato spiritu vel
oleo vitrioli (Ruland. cent. 1.
cur. 9.) vel sulphuris quantum
sufficit ad aciditatem, ore deti-
neatur tepidè.

Idem Rulandus cent. 2. cur.
3. oleum Camphoræ gossipio
exceptum dentis cavernæ im-
ponit: & in eâdem centuria,
cur. 99. Oleum Ligni Heraclini
(de quo supra cap. 5. de Epile-
psia) eodem modo adhibitum
summè extollit, vermiculos et-
enim enecare, humores afflu-
entes per os copiosè educere,
quodq; ipsemet sæpius hoc oleo
felicissime sit ulus, asserit.

Oleum

Oleum Gariophyllorum eodem modo usurpatum & applicatum idem ferè præstat.

Radicis Hyosciami decoctum cum herba Perficaria in acetosofaceo, dentium dolores efficacissimè sistit, teste Paracelso tract. de Perficaria.

Dentes nigriores egregiè dealbat Cinis Tabaci Indici, si quotidie eodem sæpius hinc inde terantur.

Pulvis dentifricius egregius hic est:

℞ Radic. Irid. albiß. ℥iſ.

Cornu cerv. usti

Lapid. pumic.

Oſſis ſepiæ

Cortic. ovor. ana ℥vj.

Corall. alb.

rubr.

D 2

Mastich.

Mastich. ana Ziiij.

Salis usti Zij.

Mosch. opt. ℥ss.

Misceantur & F. pulvis
subtilissimus.

Alius, R^x Alumin.

Mastich. ana ℥ss.

Corall. rub.

Cornu cervi usti,

Eboris,

Sang. Dracon.

Boli armen.

Salis communis tosti ana Ziiij.

Oliban.

Balaustier.

Gallar.

Myrtillor. ana ℥j.

Rad. Ireos

bistort.

Nuc. cupress. ana Ziiij.

piperis

pyrethri ana ℥j.

testar. sapie

pumicis

*pumicis ana Zis.
Tritis singulis &
diligenter com-
mixtis F. pulvis.*

CAPUT XII.

DE ANGINA.

ANginae conferunt ea in
quibus sal nitrosum & am-
moniacum delitescit, ut stercus
canis albi ossa rodentis in aqua
probe coctum & cum melle ex-
hibitum : Item rasura dentis
apri ; Cinis Cancrorum usto-
rum, Cinis hirundinum.

Consolida media, Prunella,
uvularia, Cervicaria, mentha
crispa, Rubus Idæus, Berberes,
Ribes &c.

D 3

Garga-

Gargarisma tale sit:

℞ Cortic. granat. ℥ss.
alum. usti ℥i.
mellis coch. iij.
vini ℔j.

Coquantur probè tecta.

Aliud: ℞ Aq. Plantag.
Rosar. ana ℔j.
gran. berber.
cortic. granat. ana ℥i.

F. Ebullitio,
cui adde
diamor.
Dianuc. ana ℥i.
Succi granat.
Syr. acetos. citri ana ℥ss.

Aliud expertum:

℞ Hord. integ. ℥i.
flor. rosar.
malv. arbor. ana Mis.
~~balaustr. pug. j.~~
~~fol. plantag.~~
prunell.

solatr.

DOGMATICO-HERMET. 79

solatr.

anagall. querc. ana Mj.

scabios.

cent. min.

Endiv. ana Mf.

Corric. med. sambuc. Mis.

cortic. granat. exicc. Zi.

rad. arist. rotund. veræ

Irid. ana Zi.

Sem. cydon.

malvar. ana Zij.

acetos. Zi.

Ligni sancti Zij.

Decoq. omnia in f. q. aque
puriss. fontan. Colaturæ ex-
pressæ lb ij. adde dianuc. dia-
mor. ana Zij. Syr. granator. aceti
rosac. ana Zij. mellis despumat.
3v. alum. usti ðij. F. Gargarismus.

CrySTALLUM Minerale (ut vo-
cant) seu Lapis Prunellæ (quod
Linguæ inflammationi, item

C 4

fau-

faucium vicinarumq; partium
asperitati unicè medeatur) in-
signioris virtutis est : ejus $\Theta j.$
vel $\Theta i s.$ in aqua aliqua appro-
priata resolutus & gargarisatus
mirè confert : potest etiam pa-
rum hujus misturæ cum saccha-
ro junctæ deglutiri ; vel si ma-
vis, Sali Prunellæ vulgari modo
præparato q. pl. adde sacchari
candi vel crystallini tantun-
dem, vel etiam plus, utrumque
pulverisatum coque cum aquæ
rosar. q. s. donec guttula lamel-
læ stannæ superfusa Galredæ
consistentiam habeat : effunde
in concham & repone, relin-
quendo donec instar lapidis in-
duruerit : tandem exime, & in
particulas diffringe, vel etiam
in

in pulverem redige, hocque sæ-
pius utere.

Crollius tamen in basilic.
chymic. pag. 154. Spiritum salis
Nitri præfert, quod hic tum in
extinctione inflammationum,
tum in resolutione apostematis
plus valeat: Exhibetur autem
ex ejusdem Autoris sententia in
haustu aquæ fontanæ calidæ,
unciis nempe duabus aquæ mi-
stis cum Spiritus vini vulgaris &
Spiritus nitri ana 3℥.

Pro topico commendat Ge-
snerus in epist. medic. fol. m.
112. Cataplasma ex hirundinis
nido cum melle & adipe galli-
naceo vetere.

Amatus Lusitanus cent. 4. cur.
90. suadeo, inquit, integro hirundi-

D 5 num

num nido terreo cum suis paleis simul & stercore pro conficiendo Emplastro, & medicamento Anginis conveniente, Medici utantur. & paulò post, Nidus enim hirundinum, præcipuè sylvestrium aridus multam discussoriam vim habet.

Utiliter quoq; seqq. adduntur: R^x Nidi Hirundinis No. j. altheæ, chamomil. ana p. j. F. decoct. in s. q. aquæ, & in mortario omnia pistentur; quibus adde farinae hordei ℥ij. chamomil. ℥j. ol. rosac. chamom. ana ℥j. croci ℥j. cum prædicto decocto q. s. misce, F. Emplastrum tepidè collo sæpius applicandum.

CAPUT

CAPUT XIII.

DE DYSPNOEA ET
ASTHMAE.

Pectoris vitiis conferunt
Hyssopus, Scabiosa, Vero-
nica, Pulmonaria, Marrubium
album, Abrotanum, Tussilago,
Capillus Veneris, Glycyrrhiza,
Radix Ireos, & Enulae Campa-
nae, Ficus, uvæ passæ, Amygdalæ
dulces &c.

Species ad Pectus : & radic.
Ireos, helen. liquir. rasæ & inci-
sæ, fænicul. ana ʒss. sem. Anisi
ʒvj. fænicul. ʒij. cumin. carui
ana ʒj. baccar. Juniper. succi Li-
quirit. becchiæ albæ ana ʒss.
spec. diapienid. diatr. ana ʒij.
D 6 sacch.

facch. candi ℥j. tritis & commi-
xtis singulis F. Pulvis.

Syrupus Pectoralis instar o-
mnium hic erit :

℞ Ratic. liquirit. rase
tußilag.

Irid.

Enul. camp.

pyreth.

fenicul. ana ℥vj.

aristolog. long.

angelic. ana ℥ij.

Herbar. hyssop.

card. bened.

prassij,

cruciat. veræ

capill. vener.

trichom.

agrimon.

beton.

summitat. urtic.

pulmonar.

Flor. melilot. utriusq;

meliss.

meliss. ana Mj.

Sem. Anisi

fœnicul.

Lini,

fœnugræc.

urtic. ana Zi.

Sem. 4. frig. major.

Passul. enucleat.

Amygd. dulc. enucl.

Sem. papav. alb.

penidij ana Zi.

tragacanth. Zi.

Decoq. in q. f. aquæ ad me-
dietet. & cum sacch. despume-
tur q. f. F. f. a. Syrupus.

Alius: R^x Capill. vener.

veronic.

scabios. ana Mj.

flor. borrag.

bugloss.

violar. ana p. ij.

scolopend.

D 7

tussilag.

*tussilag. ana Mf.**radic. polyp. ℥vj.*

Infunde omnia per noctem
in ℔ iij. aquæ fontanæ, mane
coque in vase duplici ad medie-
tat. consumptionem F. Cola-
tura, cui adde sacch. candi ℥iijs.
sacch. penid. ℥iiij. coque omnia
ad justam Syrupi consistentiam.

Conferunt quoque compo-
sita quæ in Officinis prostant,
qualia sunt Oxymel scyllitic.
Eclegma ad Asthma, Diarr. Sa-
lomon. Diatragacanth. calid.
Rob nucum, quod Asthmati
inprimis medetur, si cum destil-
lata Aqua ex fructibus mori di-
stemperatum fuerit, mirabiliter
enim resolvit, si præterea aquæ
quæ fit ex saccharo albissimo &
rapha-

aphani taleolis simul in patinis
luabus hinc inde commotis,
recenter factæ cochl. j. mane
feroq; exhibeatur.

Ex Radice Vitis albæ seu
Bryoniæ excavata, rursusque
proprio cooperculo obturata,
inq; cellam posita, intra paucas
horas aqua colligitur, quæ sæ-
pius exantlata in balneo destil-
latur, cujus ℥iij. cum Spiritus
Vitrioli ℥ij. mixtæ servantur u-
sui; Ejus cochl. j. quotidie ex-
hibitum Asthmaticos mirificè,
pulmonesq; impuritatibus re-
fertur expedit, respirationemq;
facit liberam.

His annumerare est Flores &
Lac Sulphuris, quæ Croll. in
basilic. chym. pag. 200. Pul-
monum

monum specificum quod ab Asthmate præservent & liberent, esse docet.

Flores Sulphuris alij ex collothare & sale, alij per se sublimant, hosq; illis præferunt, credunt enim eos ex vitriolo acridinis aliquid contrahere, ideoq; sublimationem horum seq. modo instituunt:

Cucurbita terrea, ad quam prius alembici duo exactè congrui selecti sint, ita ut unus post alium exigente necessitate possit adhiberi, collocetur prorsus vacua in arenam, quæ ubi gradibus ignis paulatim fuerit excalescacia, mitte in eam sulphuris communis in frusta conquassati man pulum unum vel alterum, & appone alembicum, videbis paulè post elevari flores, si nempe justè ignis subministratus fuerit: secus enim

him si intensior is fuerit, iacturam
 ices operis: quod si itaque nonni-
 il florum in alembic. elevatum fu-
 rit, illo sublato substituatur alius,
 itidem flores optimi colligantur.

Commendabiles quoq; sunt
 flores Benzoini, si nempe ho-
 rum 3ij. cum 3j. florum sulphu-
 ris per se sublimatorum misce-
 antur, & ex hac mixtura singu-
 lis diebus manè jejuno ventri-
 culo 3j. cum pauxillo salis in
 ovo sorbili exhibeatur.

Elixir Proprietatis Paracelsi
 teste Croll. in basilic. chymic.
 pag. 171. cum aqua hyssop. &
 tussilag. exhibitum, miranda
 præstat in affectionibus thora-
 cis & pulmonum.

CAPUT

CAPUT XIII.

DE TUSSI.

Conveniunt Syrupus d
praffio, de glycyrrhiz.
calaminth. capill. vener
de farafar. de scabios. Looch
fan. & expert. de pulmon. vul
pis, de pino, de scylla, de caulib
Decoct. caric. passular. radic
Ireos &c.

Utilis est præsertim Juniori
bus, seq. potio: R̄ rad. Ireos flo
rent. ʒiij. enul. campan. fæni
cul. ana ʒiij. herb. adianth. M. iij.
scabios. heder. terrest. M. j. flor
3. cord. ana p. ij. sebesten. No
xx. jujub. No. xv. passular. mi
nor. ablutar. ʒj. sem. 4. frigid
major.

Major. ana ʒi. cinam. acutifs.
 . garioph. ʒi. hord. mund.
 . Decoq. in aq. fontan. puriss.
 . iij. ad medietat. consumpt.
 . colaturæ adde Syr. de scabios.
 . ʒi. de tussilag. ʒi. Miscan-
 . pro portione.

Hoc ipso tempore, dum hæc
 . liberemus, Illustrissimæ cui-
 . m Personæ seqq. Rotulas pa-
 . ri curavimus, quibus felicissi-
 . è usa est :

℞ Radic. Liquirit. ʒi.

Ireos,

Cinam. ana ʒi.

Incisa decoq. in duplici vase

in aq. fenicul. ʒij.

scabios. ʒi.

rosar. ʒi.

Post unius horæ quadrantem
 . colentur, & in colatura dissolv.

sacchar.

ENCHEIRIDION

sacch. cand. ℥viii.

penid. ℥ij.

Decoctio lentè inspissetur,

& adde pulv. Cinam. ℥ij.

radic. Ireos ℥i. ℥j.

tragacanth. ℥ij.

margar. præparat. ℥j.

F. Confectio in

Rotulis.

Pluribus hoc Decoctum præparatum
 fuit: Decoquantur in aq. purissima
 Rapæ communes, hordeum
 corticatum, liquirit. ana q. s.
 Hujus decocti ℞ ℥iij. in q. s.
 decoquant. ad casum tertiæ partis
 uvar. passul. ℥j. sem. petroselin.
 fænic. ana ℥ij. urticæ, anisi, a. s.
 ℥j. cinam. crassiusculè incisi
 quibus in puppa ligata adjici-
 tur inter ebulliendum Rhab.
 rhapont. ℥ij. Spicæ ℥ss. exp.

ma

tur puppa, reliqua exhibe-
tur.

Perutiles in nonnullis Phar-
macopoliis parantur Morsuli-
cos Principum Tabellas vo-
cant:

Rx Cinam. elect.

Irid. florent. ana ℥iij.

Liquirit. ℥ij.

Aq. rosar. ℥i.

fenicul. ℥ij.

scabios. ℥i.

Incidenda incidantur, & len-
igne in vase duplici deco-
quantur, stent in infuso per ho-
as 4. postea colentur, & in co-
tura dissolv. sacch. optimi
vij. addendo pulver. cina-
mom. tragacanth. ana ℥ij. pulv.
reos simplic. ℥iij. margar. præ-
parat.

parat. ʒss. Fiant Morfuli s. a. d.
aurati.

Si cui Electuarium magis a-
rideat, seq. utatur: R̄ Confer
Rosar. violar. nymph. ana ʒss.
tabal. diatragacanth. frigid. c
arrh. Abbat. Diatrion fant.
ana ʒss. Syrup. de papav. ʒiij. m
sceantur probè: adde Syr. vic
q. p. pro Electuario. Addi po
erit Syr. de Rosis rub. It. spec
Diatrag. frigid. Syr. de capi
vener. &c.

Vel: R̄ Loboch. de pulmon. vulp.

Sani & expert.

De pino ana ʒss.

Sacch. candi ʒvi.

Succi glycyrrh. ʒij.

Sem. Anisi.

fenicul ana ʒss.

Enul. campan.

hy

hyssop. sicci ana ℥ss.

Cum Syrupo de hyssop. &
 praßio q. s. F. Electuarium,
 addendo flor. sulphuris ℥ss.
 misceantur omnia probe.

CAPUT XV.

DE PLEURITIDE.

EX signatura conveniunt
 Carduus Benedictus, Car-
 duus Mariæ, Carduus Lanceo-
 litus, Consolida Regalis, Hip-
 poglossum &c. Item Maxilla
 Lucij Piscis, Auratæ, Dens Apri.

Decantatissima est in hoc af-
 fectu Aqua Benedicta Rulandi
 quam in Curationibus Empiri-
 cis sexcenties deprædicat, cujus
 præparationem Cent. 5. Curat.
 95. talem esse docet:

Crocus

Crocus (inquit) noster Metallorum maceratur per noctem, vel urgente necessitate à lentis magnitudine ad pisi quantitatem in aqua vel vino, vel cerevisia, vel aqua mellea, vel denique in liquore morbo conveniente; de quo capiatur per infusionem aut ebullitionem ab ad ℥ij. colatura deinceps bibi frigide vel calide. Colaturæ huic regimen imposuimus, quo nuncupatur Aqua Benedicta, quæ maxima cum Aegrotorum salute in omnibus morbis etiam incurabilibus proponatur aut per se, aut aliis admiscetur, ut docent Curationes. Hæc i

Crocus autem Metallorum (docente Quercetan. in pharmacop. dogm. restit. fol. 77.) paratur ex Magnesie turninæ opalinæ & pellucidæ & Lapidis vel Salis Prunellæ quæ

ualibus partibus ignitis, & philosophica calcinatione calcinatis. Crocum verò vocant, quia tenè colorem croci adhuc dum in flosculis suis subrubescens effert. Metallorum Crocum indigitant, quod communi Hermeticorum opinione receptum sit, Magnesiam Saturni, quam ajunt esse Antimonium, existere Ens & radicem omnium metallorum.

Idem Autor ibidem summè quoque commendat:

Aquam papaver. Rhead, ex qua exhibentur ℥iij. vel iiij. cum ℥j pulveris ex Corall' albo, avellan, rubris & luc j piscis mand bulis ana compositi. Vidit hoc solo remedio nulloq; altero sive externo sive interno adhibito, elegantes simul, & certos
E experi-

experimentorum effectus. Si malum (pergit ibidem) perseveret ultra diem tertium, dandum erit sudoriferum aliquot, quod eidem morbo sit congruum & specificum, cum pomo curtipendulo excavato, & olibani sive thuris masculi ℥j. repleto, & ad ignem cocto, adeò ut pulvis olibani & pomi substantia inter coquendum commisceantur. Sunt qui adjiciunt tantillum sacchari Candi. Post deglutitum pomum assumat Ager subito ℥ij. vel iij. aquæ Carduibenedict. stragulisq; coopertus multum sudet. Hujus remedij beneficio innumeros pristinae valetudini restitutos novit idem Autor.

Croll. in basilic. chym. pag. 153. & cum eo plures alij Spiritum Salis Nitri cum sudorifero præscribunt, qui malignos, crudos

os, nitrososq; humores discu-
it & resolvit, omnibusq; inten-
tionibus respondet : nec est
quod hic acredinem tussim pro-
vocantem metuamus, illa et-
enim ad resolutionem necessa-
ria, moxq; alleviatio sequitur.

Spiritum quoq; Tartari pag.
160. ob easdem virtutes (mino-
res tamen) deprædicat, ideoque
cum Nitri Spiritu mistus seq.
modo rectè exhibetur, R^x Spiri-
tus tartari ℥ss. Spiritus Nitri ℥j.
Aq. fontanæ tepidæ ℥ij. Misce-
antur pro una dosi.

Montanus in Epist, medici-
nal. 21. sect. j. lib. j. & Gesnerus
in Epist. fol. m. 20. 21. 39. 108.
Pauperibus pro Lambitivo ol.

E 2

Lini

Lini ꝯil. vel etiam ultra exhibere jubent.

Alij de munditie parum solliciti, stercoreis equini expressum succum exhibent, de quo Manilius ex Philip. Melanchton.

Memini optimum quendam virum iter in æstate facientem ini convivio incallescere, & laborare. Pleurisi, cui frater meus dabat pharmacum, quo etiam est usa uxor D. Lutheri: descendebat frater meus in stabulum equorum, exprimebat ex stercore equino succum, cui, ad fallendum, saccharum insperfit, & ægrotanti hauriendum dedit, jubens eum simul in lecto dormire hac unica curatione postridie fuit curatus. Hæc ille. Sumendum autem est sterco equi commedentis avenam, in hac enim digerendi vis maxima est.

Ad

Ad Expectorationem:

℞ Spec. diatr. simpl.
 Diapenid. ana ℥i.
 Diarrhod. Abb. ℥ss.
 Ireos albiß. ℥i.
 Succ. glycyrrh.
 Sacch. candi ana ℥ij.
 Sacch. albiß. q. s. in aq. ro-
 sar. ℥iijs. dissoluti, F. con-
 fectio in Rotulis.

CAPUT XVI. DE PHTHISI.

Huc refer ea, quorum supra
 cap. 13. & 14. mentio facta
 est, omnia enim utilissimè hic
 quoque adhibentur.

Destillatum hoc non sine ra-
 tione apud nonnullos in magno
 pretio est: ℞ Interiora vituli,

E 3

cor

cor nempe, Epar, Pulmones,
(alij Vulpis Pulmones addunt)
eaq; abjectâ pinguedine & ex-
emptis probè venulis, minutim
conscinde; post adde herbar.
hyssop. Veronic. Pulmonar.
Salv. Agrimon. ana Mj. affunde
earundem Aq. q. s. stent per ali-
quot dies in infusione, post ex
balneo destillentur.

Phthificos oculariter juvat
Lac Sulphuris (teste Croll. in
basilic. chymic. pag. 201.) agen-
do in humidum radicale, Ægro-
tantium testimonio, cum aq.
tussilag. & betonic. exhibitum.

Electuario quoque Laudani
in Aq. Hyssopi exhibito, hos diu
foveri posse, ibidem pag. 178.
asserit.

Balsa-

Balsamus Sulphuris (quem Quercet. in pharm. dogm. restituit. fol. 441. Rubinum Sulphuris vocat) à guttis 4. ad 7. vel 8. in liquore congruo exhibitus, idem præstat.

Quinta Essentia Perlarum, ad guttas 4. vel 6. quotidie exhibita, Phthificis quoque summum solatium est, illos enim pristinae sanitati restituit, & morbum planè expellit, præsertim si guttulæ aliquot olei cinnamomi ipsi adjungantur.

CAPUT XVII.

DE HÆMOPTYSI.

Syrupus Myrtinus cum
Looch de Portulao. vel de
E 4 Muci-

Mucilagibus mistus, plurimum prodest: Item Conserva Rosar. antiq. cum semine portulac. tragacanth. papav. troch. de succin. de terra sigillat. de Carabe &c.

Vel: R^x Lohoch. de portulac.

sani & expert. ana ℥ss.

Confect. diatrag. frigid. ℥ij.

Trochisc. de Carab.

de terra sigill. ana ℥is.

Sem. portulac.

plantag. ana ℥j.

Cum s. q. Syrup. Myrtin.

F. Lohoch.

De noctu sæpius exhibeatur succus violar. & glycyrrh. Item Rotulæ Diapenid. & Diatragac. Interdiu verò de hac mixtura quantitate juglandis sæpius:

R^x. Lohoch. sani & expert.

de pul-

de pulmon. vulp.

de pino ana ℥j.

Syrup. de hyssop.

de glycyrrh. ana ℥ss.

Misce, addendo florum

sulphuris ℥ss. F. mixtura

Lambilis.

CAPUT XVIII.

DE CORDIS AFFE-
CTIBUS, SYNCOPÉ,
LIPOTHYMIA, PAL-
pitatione, &c.

SImplicia Cordi convenien-
tia Cardiaca dicta sunt Ros-
marinus, Melissa, Ocimum,
Doronicum, Grana tinctorum
e. chermes, gariophylli, Cro-
cus, Cubebæ, Cardamom, Ga-
lang. Rosa, Viola, Borrago,
E 5 Cerefa,

Ceresa, Succus Citri, granatorum
Margarit. Corall. Hiacyinth.
Rubin. Sapphir. Os de cordo
cerv.unicor. Bezoar, & id genus
sexcenta alia, quorum mult
plex ubique usus est.

Item, composita hæc, Cor
fect. alchem. de hyacinth. spec
diambr. diamosch. dulc. diab
margarit. calid. & frigid. Lætius
Galen. Aromat. rosat. diatris
fantal. Diarrhod. Abbat. &

Sequens Electuarium plurim
mum proderit, & Conserv. Ros
far. Rorismarin. Gariophyll. v
olar. Borrag. bugloss. ana 3
cinam. 3ij. Zedoar. macis, lig
aloës, cardam. ana 3j. adde spe
diamargar. diatrion. fantal. an
3ij. cum Syrup. de cortic. citi

q. s. F. Electuarium sæpius exhibendum.

Pulvis ad Idem, Hystericis cumprimis conveniens:

R^x Margarit. præparat. ℥ij.

Corall. utriusq³ ana ℥s.

Castor. sicci ℥i.

Corinn cervi usti præparat. ℥ss.

radic. & sem. pæon. ana ℥i.

Bezoar. orient. ℥s.

Lapid. quinq³ pretios. ana gr. ij.

sol. Auri Nō: ij.

F. pulvis omnium subtilissimus

pro 4. dosibus.

Paracelsus Aurum Potabile omnibus aliis medicinis præfert, quod nonnulli osores artis ignorantes Putabile dici malunt, quibuscum nobis in præsentia nihil. Certum quidem est, cum Aurum subiectum sit

E 6 pretio-

pretiosum nimis, circa ejus elaborationes paucos esse occupatos: Sunt tamen non pauci veri Chymiatri, qui in Auri tanq. pretiosissimi Medicinæ thesauri, genuina & vera præparatione nullas non intendunt vires, qualis opinor est Franciscus Antonius Londinensis M. D. qui Aurum in formam mellis absque omni corrosivo redactum, ad quædam Germaniæ nostræ Medicinæ Lumina, doses complures ad faciendam probationem paucis ab hinc annis transmisit.

Crollius de vero Auro Potabili plurimos falsò plura quidem gloriari rectè asserit; verum in defectu Perdicum & Phasia-

nasianorum Carne bubulâ &
 eribus quis non vescatur? Sic
 gregium & insigne medica-
 mentum est Aurum transparens
 Johanne Rhenano in Sole è
 teo emergente fol. 39.40. de-
 scriptum. Sic Aurum Limatum,
 um cornu cervi usto per inte-
 rum diem diligentissimè tri-
 um, dein reverberatum (quod
 in furno figulino quoque fieri
 potest) colorem acquirit incar-
 natum, Medicina sanè ut paratu
 facilis, sic viribus multum effi-
 tax, quæ multis etiam laborio-
 sissimis Auri præparationibus
 præstat.

Salia, Magisteria, Olea, Essen-
 tiæ & Tincturæ Gemmarum in
 confortandis Spiritibus vitali-

E 7 bus

bus totiusque corporis plurimum valent, quarum parand rationem apud Crollium Quercetanum & Alios invenies. Sunt qui in Essentiis Gemmarum, nominatim verò Smaragdi extrahendis, spiritu urinæ secundo modo parato utuntur:

Rx Urinam puerorum vinum bibentium recentem, destilla, per alembic. in Mariæ baln. destillatum facibus propriis reaffunde, denuo destillando prodibit Spiritus Urinæ cum suo tamen phlegmate mistus hujus sufficientem quantitatem funde super Smaragdi pulverem in ferreo mortario subtilissimè trituratum, relinque aliquandiu in calido vitro probè obturato, donec facies cærulea appareat Tinctura Spiritus Urinæ Tincturâ Smaragdi imprægnatum decanta & destilla, m-

nele

DOG MATICO-HERMET. III

Exhibet extractum coloris cineritij :
Ex hoc per Spiritum vini affusum
extrahe viriditatem, quæ Smaragdi
Essentia est, si paululum ab eodem
piritu Vini per destillationem re-
vocato, crassiusculam consistentiam
facta fuerit, cujus dosis ad gutt. 4.
ad 6. & 8. Insigne Capitale & Cor-
diale est, curat Melancholiam &
Paraphrenitidem, Palpitationes
Cordis tollit & Syncopas solvit.

Crollius in basilic. chymic.
fol. 193. in deliquiis animi, Lan-
guore & Palpitatione Cordis
Oleum Succini commendat, si
cum Conserv. flor. Borrag. vel
Bugloss. exhibeatur : Item fol.
163. Sal Margaritar. oriental.
cum aq. Cinam. borrag. buglos.
Salviæ : Longè tamen expediti-
oris virtutis est Tinctura, Quin-
ta Es.

ta Effentia vel Oleum earundem, ut supra quoq; notavimus.

Idem Autor pag. 169. Croci Effentiam, extractam per Aquam Vitis mense Majo post resectionem collectam laudat, quam dicit summam esse Medicinam, ubi quis quasi ad desperationem è nimia tristitia venit; verum hoc menstruum extractione factâ ad medietatem rursus abstrahendum, aliàs facile putrescit. Beguinus lib. 2. cap. 20. per Spiritum vini non incommodè extrahit; Alij per serum Lactis extrahi malunt.

Balsami quoque confortantes ad revocandos Syncope oppressos, plurimum præstant, quales sunt Balsam. Succin. garioph.

roph. macis, nucis mosch. roris-
mar. majoran. lavendul. de quo-
rum vera compositione supra
nonnulla adjecimus.

CAPUT XIX.

DE VENTRICULI AFFECTIBUS.

Ventriculo languido suc-
currunt Absinth. Card.
benedict. Mentha crispa,
Rosmarin. Major. Meliss. Fæni-
cul. Anis. Cumin. Galanga, quæ
teste Crollio de signat. rer. in-
tern. fol. 22.) externus est Ven-
triculo, per quam internus fer-
atur : Zingib. Piper. garioph.
calam. aromatic. & plura alia.
Item Pelliculæ Gallinar. ventri-
culo-

culorum interiores, vino pro
lotæ exsiccatæ & pulverifatæ

Felicissimè hætenus usi
mus Spiritu Absynthij hoc in
do parato:

℞ Secalem molâ confractam
sem'n. Absynth. ana q. p. affunde
tina aquam ferventem & probè
scè: dein postquam repuit ista ma
teria admisce sæces Cerevisiæ, in
piet materia fermentare, quam po
destilla, & rectificâ, habebis Sp
tum frumenti Absynthitem eleg
ter viridem, qui per phiolam den
rectificatus, sæpè factus est cærule

Huic interdum aliquot gran
Salis ejusdem feliciori cum se
cessu adjecimus & exhibuimus

Salia vegetabilium qua ra
one parentur, notissimum
per calcinationem nimirum,

trac

ationem, filtrationem, & co-
ulationem: verum quomodo
idem crySTALLINA seu transpa-
rentia instar Salis petræ reddan-
tur, neque frigidiori loco expo-
nenda in deliquium abeant, paucis
notuit. Nonnulli Herbarum
heres post calcinationem cum
quali parte sulphuris miscent,
igne admodum leni calci-
ant: post aquam communem
solidam superfundunt, filtrant,
justam consistentiam evapo-
rant, frigidoque loco ut in cry-
stallos abeat exponunt. Verum
hec operatio tædiosa est, & mi-
nus rectè procedit. Alij per re-
iteratas solutiones, filtrationes,
& coagulationes eò quo ten-
dunt ferè perveniunt. Rectius
autem

autem sequenti modo operaberis:

Sali vulgari modo preparato, troq; indito affunde per vices Spiritum seu oleum salis vulgare li-
nondum rectificatum, & excitatur strepitus: perge ita per vices fundendo Spiritum Salis donec magis amplius strepat; tum bene agitatum per aliquot saltem horas, rursum quiescat repone: Dein effunde aquam puram ad eminentiam palmi, vel q. p. effunde in cochleam vitream & solutionem filtrum vel residuum depura, & evapora, tum ad tertias in cellam reponere, concrefcit sal crystallinum; separato residuum rursum ad tertias evapora, salemq; quoties esse videbitur diligenter collige ad usus reserva.

Quercetan. in pharmaco-
dogm

igmat. restit. fol. m. 271. & in
 pon. ad Aubr. pag. 18. 19. Pul-
 tem Stomachicum ex Radi-
 Aaronis præparata præscri-
 , insignium virtutum, ut ibi-
 m videre est.

Spiritus & Oleum Vitrioli
 garici & Romani propter aci-
 atem Ventriculo languido
 occurrunt; cui tamen alij Spi-
 um Vitrioli Veneris præfe-
 nt, quem ob id Esurinam aci-
 tatem vocant.

Unguentum ad Ventriculum
 gidum

℞ Ol. mastichin.
 absynth.
 menth. ana ℥ss.
 Mastich.
 garioph. ana ℥j.
 Calam. aromat.

fol.

fol. menth.

gran. paradif. ana ℥ss.

pulverisentur tenuissimè, & cribrentur, & cum modico Cere novæ Fiat unguentum molle. cui adde extract. nuc. mosch.

Pretiosius hoc est:

Rx Ol. mastich.

cydon.

de absynth. ana ℥ss.

de menth. crisp. ℥ss. ℥i.

Ol. nuc. mosch.

nardin. ana ℥i.

ligni aloës

macis

Cinam. ana ℥i.

Corall.

rosar. rubr. ana ℥ss.

Ol. garioph. gutt. vj.

Mosch. gr. iij.

Pulverisanda pulverisentur, & cum modico Cere F. unguentum molle.

Po.

Proderit & multum hic Sac-
 aus continuò gestatus & Ma-
 ch. Galang. ana Zij. Nuc.
 sch. Nō. j. cariophyll. calam.
 mat. ana Zij. cortic. citri,
 antior. ana Zij. sem. anisi, cu-
 n. ana Zij. baccar. lauri Zij.
 far. rubr. herb. agrimon. ori-
 n. calamenth. absynth. ana
 menth. crispæ Mis. Ex his
 inquassatis F. sacculus Stoma-
 icus qui cum rubeo vel albo
 done interpastetur.

Ad Ardorem Stomachi (quem
 racelsus Orexin, Germ. den
 od vocant) hos Morfellos ex-
 erti sumus :

Rz Cretæ preparatæ Zi.

Ocul. Cancrī Zss.

abluantur ter aut quater cum
 aq. borrag. & violar.

boli

boli armen. veri ℥ij. gr. X.

Corall. rubr. ℥ij.

margar. præparat. ℥i.

macis torrefact. ℥s.

cinam. incis. ℥i.

Sacch. Cand. ℥viij. cum Aq.

Rosar. F. Mosuli.

Fomentum pro Ardore Stomachi tale sit : R^x Rosar. rub.
Mj. fol. acetosell. Intybi sativ.
latifol. ana M^s. absynth. sic.
Mj. coriand. præparati ℥ss. sant.
omnium ana ℥iss. bacc. oxy-
canth. ℥ij. Decoq. s. a. in q^{ua}
aquæ : huic calido decocto
Spongia immergatur, dein e-
primatur, eademq; Ventrículo
sæpius fomentetur.

Vomitum restinguit Spo-
gia marina in aceto forti bul-
ta, & supra Stomachum posita.

Vel ꝛ Farinæ Lupinor. ʒss.
 cent. minor. abrotan. ana ʒj.
 Bolloës epatic. ʒij. pulverisentur
 tenuissimè, & excipiantur aceri
 acerrimi ʒv, aquæ Absynth. ʒiiij.
 misceantur, & applicentur te-
 nuidè orificio Ventriculi cum
 Spongia nova, fiatq; hoc per in-
 tervalla.

Rulandus cent. j. cur. 12. mi-
 scuit vini malvat. ʒj. & ol. vitriol.
 gut. vj. cujus singulo mane je-
 juno stomacho ʒj. exhibuit, quo
 solo vomitus constitit.

Hypercatharsis inhibetur li-
 gaturis & extremorum frictio-
 nibus, Cucurbitulis umbilico
 applicatis, topicisq; astringen-
 tibus Ventriculi regioni impo-
 sitis, assumptâ quoque theriacâ

F

recep-

recenti cum grano opij: Vel exhibeatur ℥ss. pulveris pumicis in haustu vini.

Singultui conferunt oleum Ocymi, Menthæ, Anisi, cum vino exhibita. Item Syrup. de Mentha & Absynth. cum paucis Castoreo probè admixto.

Stockerus in Empiricis lib. j. cap. 32. hos Morfellus laudat: ℞ Costi Croci, Rosar. recent. mastice, spica ana ℥ss. asari ℥ij. aloës, opij ana ℥j. conficiantur cum succo psyllij, & exhibeatur ℥j. Psyllium (addit) & opium stupefacit, Spica confortat & resolvit, Asarum inclinat humores ad vias urinarias, & educit eas, Aloës educit per vias secessus, crocus & costus maturat & confortat.

Applicetur & hoc Emplastrum ad ventriculi regionem

℞ fe

R̄ ferment. veter. ℥vj. succi ab-
 synth. menth. ana ℥iſ. aceti for-
 tiffi. q. ſ. incorporentur & ex-
 tenuentur omnia ſecundum la-
 titudinem palmæ, & ſuperſper-
 gatur pulv. garyoph. nuc. moſch.
 caleſiat & applicetur.

CAPUT XX.

DE DIARRHOEA.

Diarrhœâ correpti creber-
 rimè utantur Oryzâ cum
 jure carnium ſeu lacte
 cocta, de hac enim refert Co-
 lumbus in navigatione Ameri-
 cana eos ſolum Diarrhœâ &
 Dysenteria detentos evaliſſe,
 qui coctam biberint.

Potus ſit Aqua chalybeata,

F 2

in

in qua Corall. cornu cervi ust.
spodium, tormentill. bistort.
nux moschat. citr. granat. pu-
nic. mala, cocta sint. Exhibean-
tur item troch. de spod. de terr.
lemn. diacyton.

Lac caprinum in quo chalybs
ignita extincta est, tertio de
die exhibitum fluxum cito
sedat.

Commendabilis quoque est
Syrupus Panthaleonis dictus:

Rx Cortic. myrobal. chebul. ℥i. ℥ij.
citrin. ℥v.
passul. tritar. ℥ij.

Decoq. in ℔ iijss. aquæ claræ
fontan. ad medietat. consumpt.
In colatura dissolv. sacch. albiss.
q.s. & aromatiz. ℥vj. cinam. acu-
tiss. crassiusc. contusi, atque ad
Syrupi

Syrupi consistentiam percoque,
cujus dosis à ℥iſ. ad ℥iijſ.

Si pulvis arrideat magis

℞ Myrobal. citrin. toſt. ℥ij.

Rhabarb. toſti ℥iſ.

boli armen. ℥i.

Santal. flav.

Corall. rub. ana. ℥i.

margar. præparat. ℥ſ.

troch. de ſpodio ℥i.

pulverisentur omnia subtilissi-
me. Exhibeatur ℥j. eoq; sæpius
condiatur cibus.

Vel ℞ radic. torment. recent.
℥ſ. cornu cerv. uſti albifs. ℥ij.
ſem. plantag. ℥ſ. nuc. moſch. ℥ij.
amyli ℥j. croci Martis ℥v. pul-
verisentur tenuiſſimè, & add.
vitellum ovi recentis, contund.
ſimul cum aq. plantag. vel fo-
lior. quercin. tandem adde boli

F 3

arme-

armeni præparati, terræ sigillat.
Siles. ana ʒij. Sacchar. q. s. F.
Morselli ad pondus ʒij.

CAPUT XXI. DE DYSENTERIA.

Confer quæ capite præce-
dente, & supra cap. 10. de
Hæmorrhagia Narium recen-
suimus.

Conducit præterea Aqua fo-
liorum Quercus destillata ma-
ne & sero bibita: Rhabarb. tost.
Mirtill. Cydon. Symphyt. su-
mach. balauft. forb. officul.
mespil. &c.

Experientiâ probatus hic pul-
vis: R mastich. oliban. ana ʒj.
corall. rubr. præparat. cornu
cerv.

cerv. usti ana ʒss. lapid. hæmatit.
præparati ʒij. pulverisentur ex-
actiss. & misceantur. Dosis ʒis.

Vel ʒ radic. torment. ʒis. bi-
stort. ʒj. cyperi utriusque, acori
officinar. cortic. Rhabarb. Oxy-
lapath. ana ʒj. semin. acetos. ʒj.
sacch. thomæi ʒl. F. pulvis sub-
tiliss.

Syrupus quoque talis esto:

ʒ Radic. oxylapath. recent. ʒss.

tormentill. ʒis.

althææ ʒi.

Herb. scabios.

centumnod. recent.

numular.

cent min.

veronic.

an gall. purp. ana p. j.

Flor. rosar. rubr.

prunor. sylv.

balaust. ana p. j.

F 4

ficuum

ficuum ping. Nō. v.

Coq. in ℥ ij. aq. puræ :

Colat. adde Sacch. Thom. ℥i.

mellis despum. ℥ij.

Syrupi de scabiosa vel

panthaleonis (de quo
capite præcedente) ℥i.

Misceantur pro Syrupō.

Arnoldi de Villa nova dicitur est pulvis hic, in omni Dysenteria specie probatus : Accipe Turtur cum pennis suis, cujus interiora extrahantur, & pulv. boli armen. sang. dracon. mumia cum forti aceto & vitellis ovor. q. s. conficiantur, quo Turtur impleatur, in olla nova ponantur optimè obturata, & in furno comburantur. De hoc pulvere exhibet quotidie cum Aq. plantag. vel rosar. vel

vel conserv. rofar. antiqua.

Nos felicissimè quoque ha-
tenus usi sumus Vitriolo Mar-
tis : Parato ex Limaturæ Martis te-
nuis optimæ purificatæ ℥℥. superfu-
sis in scutella vitrea olei Sulphuris
per campan. facti, vel vitrioli olei
℥ij. sic Mars totus solutus fuit, qui
frigidiori loco expositus in crystal-
los abiit : Hi iidem crystalli per a-
quam communem soluti, & à faci-
bus per filtrum liberati, denuò, a-
quâ prius ad justam consistentiam
evaporatâ, in crystallos abeunt pu-
riores, quorum gr. ij. iiij. vel iiij. in
vino chalybeato vel appropriato a-
lio exhibeantur. His interdum gr.
j. vel ij. Croci Martis adjecimus.

Commendabilis quoque est
Pulvis dysentericus à Crollio
in basilic. chymic. pag. 251. &
Essentia Croci Martis ejusdem

F 5 pag.

pag. 252. 253. descripta, & ad mentem Authoris legitimè exhibita : Item Tragæa Granorum Actes à Quercet. in pharmacop. dogm. restit. fol. 276. & aliis sic vocata.

Tinctura Corallorum vera & genuina (de qua sup. cap. 4.) omnes indicationes in hoc morbo absolvit, calidum innatum, stomachi, reliquorumque membrorum omnium vires prostratas egregiè restaurat, sanguinem purificat, profluentiamque ejus nimiam, ut & omnes alios ventris fluxus placidè compescit ; Quod idem paulò tamen minore virtute præstat Sal seu Magisterium eorundem in appropriato exhibitum.

Topica

Topica adhibenda sunt primò lenientia, dein astringentia, ex supra dictis paranda: E. G. R̄z rosar. rubr. santal. omnium, Myrtillor. ana ʒss, mastic. oliban. ana ʒj. boli arm. sang. dracon. (vel hujus loco Radic. Tormentill. mundatar.) ana ʒj. distemperentur cum succo plantag. cyton. & parum Aceti, & applicentur.

Crollius in basilic. pag. 252. Emplastrum ex Theriaca & Terra sigillata tepidè applicat.

Amatus Lusitanus Pueros solo topico remedio curat, calente nempe omento exenterati vervecis, ventri applicato & fasciato:

Omentum (inquit. cent. 6. curat.

F 6 6.)

6.) supra ventrem extendi & iterari optimum esse scire vos velim; plures igitur verveces, arietes, aut hircos mactare jubete, & confestim exenterate, est enim remedium singulare.

CAPUT XXII. *DE COLICA.*

Hic omnes nervi intendendi, ut alvus quotidie respondeat, secus enim cætera medicamenta intus & extra adhibita nihil aut parum proficient; quod potius leni primùm dein fortiori clystere (de quibus apud Practicos) quam vehementioribus pharmacis per os assumtis attendendum.

Pro-

Proprietate quadam Colicæ
 conferunt Intestinum Lupi sic-
 catum & tritum, stercus ejus-
 dem album, stercus canis, lepo-
 ris, Lumbric. terrestr. cornu
 cervi ust. pulvis cochlear. Item,
 Cortices aurantiorum, in pri-
 mis extractum seu oleum eo-
 rundem in vino exhibitum : O-
 leum quoque Castorei ; Coa-
 gulum Leporis ritè præpara-
 tum.

Præstant Spiritus & Oleum
 Juniperi, terebinth. Vitrioli,
 Salis communis, tartari, nitri,
 quorum unus vel plures simul
 exhiberi possunt.

Crollius in basilic. chym. fol.
 153. Spiritum Nitri cum Spiritu
 vini & aqua fontana tepidè ex-

F 7 hiber,

hibet, qui supervenientibus sudoribus, stragulis quoque conregendo prolectis, omnes dolores & cruciatus confestim tollit; si præsertim ab extra umbilicus quoque cum oleo Nucistæ expresso, admixtis aliquot Zibethi granis, inungatur.

Ibidem docet, quod & circa finem Curæ, Enulæ Campanæ usus feliciter exhibeatur; sed & in principio Colicæ mirè commendabilis existit, si nempe sumas radicum ejusdem in taleolas succisar. Mj. semin. fænicul. pulverifat. Mss. cum lb 2. vel 3. aquæ melissæ ad duas horas in diplomate coquantur, colatiq; per manicam Hipp. primus haustus exhibeatur vespere ituro cubi-

adhibitur, secundus mane, tertius etiam vesperi.

Spiritus quoque Tartari interius & extra adhibitus plurimum valet, praesertim in Paresi seu Contractura Colicam saepius insequente, si quoque tertio die, mane, meridie & vespere (praemisso tamen panchyma-
togo leniori, abstinendum enim hic est à catharticiis fortioribus, propter ventriculum & vires prostratas) in aqua melissae exhibeatur, expectando nonnunquam sudores.

Tandem ad topica quoque deveniendum, quorum insigne est Galbanetum Paracelsi hoc modo paratum:

Super Galbani lb s. funde Spiritus
Tere-

Terebinth. clari lb j. digere per aliquot dies ; postea ex Cucurbita non nimis alta per alembic. destilla, prodibit oleum generosum, pro libitu ab aromatibus ad gratiorem odorem conciliandum denuò destillandum.

Ante inunctionem autem membra contracta primum ad referandos corporis poros cum panno asperiori fricentur ut probè incalescant ; dein aspergatur Spiritus Tartari ; ac deinceps inunctio cum Galbaneto instituatur, quæ quotidie tertio reperenda est. A singulis autem inunctionibus radix Symphytæ majoris (quæ membris exarefactis humiditatem rursus affert) in aqua communi ad pulticulam cocta, membris inunctis statim

atim imponatur, & nulla Con-
tractura ex Colica resistet, quæ
lerunq; 14. dierum spatio tol-
tur, si modo Medici pruden-
tia cum Patientis æquanimirate
corresponderint.

Utiliter quoque lotiones &
balnea instituuntur in labro a-
quæ dulcis, decoctionis fursu-
is, malv. violar. capitum ovi-
um, vitulorum, intestinorum
bovis pinguium: post inungan-
tum membra debilia oleo lini
& Spiritu vini floribus verbasci
& agrimonie prius infuso: Hy-
pochondria verò, Spina dorsi &
pulsus manuum hoc unguento:
℞. mucilag. psyll. sem. cydon.
ol. violar. infrigid. Galen. lactis
muliebr. recent. butyr. recent.
ana

ana ꝑ. tel. ranearum, ceræ albæ parum ꝑ. unguentum.

CAPUT XXIII.

DE VERMIBUS.

ENecant Vermes & per foetentem camarinam expellunt pleraque simplicia excellentioris saporis amara, quali sunt semen fantonic. absynth. abrotan. marrub. centaur. min. calaminth. menth. sabin. scord. Corallin. card. benedict. tanacet. aloë, myrrh. Decoct. lupinor. amygd. amar. Infus. Succu Raphani & Nasturtij &c. Quam tamen plura vel singula hac methodo exhiberi debent, ut dulcia utpote Lac, Mel, Syrup. de gly-

cyrrhiz. & similia, vel simul,
 aliquot diebus, vel præce-
 ente saltem vesperâ prius assu-
 antur, dein helmintagoga;
 vermes hac ratione allecti sal-
 untur, cum amara valdè refu-
 ant: Studendum autem sedu-
 ut occisi & enecati statim de-
 ciantur, ne sæviora inducant
 mptomata, id quod fit per
 ysteres vel cathartica, ut pi-
 l. Ruffi, de aloë, Diturbith
 am Rhabarb. quod egregium
 ic est.

Vel exhibeatur seq. pulvis

Rx Scord.

Carduibenedict. ana ℥i.

Corallin. ℥ij.

Cornu cerv. usti albiß. praparat. ℥i.
rhab. inter. optimi ℥i.

F. pulvis omnium tenuissimus.

Sequens

Sequens D. Nævij est :

℞ Sem. sancti ℥ss.
fol. senæ s. stip. ℥ij.
cent. min. ℥is.
abrotan. ℥i.
Cornu cerv. ꝯst.
diptam.
lupinor.
athanas. ana ℥ij.
Misce pro pulvere.

Pulveres si qui propter sap
nis amarorem respuant, iis seq
exhibeantur Rotulæ : ℞ Spe
Liberant. cum aloë ℥is. Ser
Lumbric. ℥ss. Rhab. inter ℥j.
nam. Zedoar. incisior. ana
conserv. rosar. ℥ij. sacch. albi
℥iiij. dissolut. in aq. cichor.
absynth. q. s. F. Rotulæ vel Me
felli.

Aliter : ℞ Cornu cerv. preparati

olei Zedoar. gutt. vj.

de cortic. citri

limon. ana gutt. iij.

sacch. albiß. ℥iij.

in aq. graminis q. s. dissolutis

F. Rotule.

Stockerus in Empiric. lib. j.
p. 40. oleum lignorum exic-
cat. de avellanis per descensum
puratum laudat;

De eo oleo (inquit) da mane cum
panis unam vel duas guttas
meris, senibus verò iij. vel iij. im-
mediatè interficit & educit per se-
ffum: Est enim forrè evacuati-
um, ideoque non datur nimis pro-
ce, quia valdè solvit. Si vis expe-
iri veritatem, tunc accipe quod-
unque genus vermium, imò & pe-
iculos, & impone ad modicam
quantitatem istius olei, & in mo-
mento temporis moriuntur; ex qua
pro-

proprietate hoc fiat nescio, sed verum est. Hæc ille.

Mercurius & mercuriata omnia Lumbricorum omniumque corruptionum hostes sunt ideò & nonnulli (inter quos & Fernelius) Mercurium crudum Puerulis à gr. vj. ad ℥ss. imò ℥ss. exhibere haud verentur.

Forinsecus umbilicus & hypochondria inungantur fella taurino cum melle misto; vel seq. unguento,

℞ pulv. Sabinae,

Corallin. ana ℥i.

Colocynth. ℥ss.

Rhab. el. ℥i.

Spec. hier. simpl. ℥ss.

Ol. ruth.

absynth. ana ℥iij.

fellis tauri ℥ij.

Cum pauco aceto

F. Linimentum molle.

Vel R^x pulv. fabin. flor. age-
 ti ana p. j. pulpæ colocynth.
 terior. ℥ss. hier. simpl. gr. iiij.
 illis vaccin. 3j. ol. ruthæ, a-
 ygd. amar. q. s. adde parum
 eteti ; juxta lentum ignem ca-
 fiant, & spatulâ diligenter tra-
 entur, F. Linimentum molle,
 quo inungatur venter mane &
 elperi.

Item, Sume medullam panis
 riticei recentis, contunde cum
 nodica parte modò dicti lini-
 menti, adde pulveris hieræ
 simpl. ℥j. ut fiat massula, quam
 glandis cortici insertam ve-
 peri umbilico illigando ap-
 plica.

Sæpius

Sæpius & in Ventriculo generantur Vermes, ubi grana iiiiij. ad viij. Gillæ Theophrasti vel Salis Vitrioli albi Crolli perutiliter exhibentur.

Nonnulli ob vermium colluviem subitò quasi attoniti absensu ullo alto sopore stertentes concidunt, copiosumq; spiritum crebrò emittunt, annotante Paracelso lib. de amenit. capit. de suffocat. intellectu. folio mihi 493. His Elixiri aliquo virtutis revocatis, præter dictos supra pulveres etiam hic exhibetur: R. Sem. Santon. ʒj. arist. rotund. ʒij. croci ʒss. castor. gr. pulv. Senæ præpatat. ʒiss. myrr. ʒj. aloës succocitrin. ʒss. F. p. vis tribus vicibus assumendus.

Ur

Unicum hic addimus: Notissimum non solum ex modernis sed & antiquissimis Medicinæ scriptoribus, Macrocosmi Lumbricos torrefactos & exhibitos, Microcosmi omnis generis vermes proprietate quadam expellere: An verò idem præstent Lumbrici à puero jam depulsi, rursumque exsiccati & exhibiti, quæ plurimorum quoque sententia est, asserere vix ausim, docet enim Tabernæ montan. in herbario germanic. lib. j. cap. 5. ex his ipsis arefactis & cum semine fantonici exhaustis, certò vermes generari; hancq; fraudem & imposturam Agyrтарum & Histrionum execrandam & detestandam esse dicit.

G

CAPUT

CAPUT XXIII.
DE HÆMORRHOI-
DIBUS.

Hæmorrhoides nimium flu-
entes sistunt Syrup. myr-
tin. de myrtill. cytoneor. con-
serv. rosar. antiq. cum bolo ar-
men. pastill. è spod. confect. e-
scor. ferri, elect. de croco Mar-
tis, sang. dracon. cornu cervi
ust. Ab extra apponantur folia
rub. quercus, glandes, gallæ
emplastr. de scoria ferri, rosa
myrth. balaustr. forb. hypocysti
ex quibus & Emplastra & Fo-
menta parare liberum est.

Croll. in basil. chym pag
253. croci Martis Essentiam ex
hibe

hibet, in aq. bursæ pastoris:
Alij Crocum Martis malunt.

Sal quoque Corallorum o-
mnem sanguinis profluentiam
& rejectionem & hæmorrhoi-
das sistit in aq. plantagin.

Sæpius hæmorrhoides sup-
pressæ & adstrictæ aperiendæ
sunt succo cyclamin. aaron.
bryon. cæpar. Item emplastris
ex farina laterum, felle bovis,
staphisagriâ; nec non unguen-
tis ex medulla colocynth. a-
mygd. amar.

Glandes quoque oblongæ
per inferiorem gutturem sæpè
supponuntur, ex cæpis, radic.
cyclam. irid. Item ex pulvere
colocynth. & melle tosto.

Sæpissimè autem maxima In-

G 2 dica-

dicatio sumitur à dolore, qui nonnunquam tam insignis & potens est, ut totam curationem ad se trahat: Dolores autem fiunt (teste Croll. de signat. rer. intern. fol. 32.) omnes villosæ plantæ, & mollia herbarum folia lanuginosa, quæ lanosiore flocco quasi canescunt: conducunt etiam ex sympathia hæmorrhoidibus asperum tactus horrescentibus, folia Verbasci, oculi populi Arboris, Scrophularia &c. de quibus ibidē plura.

Furfures quoque triticei cum floribus Verbasci & malva facculo inclusi, vino rubro cocti locoq; dolenti calidè appositi dolorem unius horæ spatio leniunt.

Ve

Vel & verbasci Miiij. balauft.
℥ss. farinæ hordei Mj. omnia
crassiusculè contusa, & sacco
lineo indita coq. in vino rubr.
exprimantur duobus orbibus
ligneis, & supersedeat Æger
nudo podice; maximè post alvi
dejectionem iterum calefiat.

Herba quoque Bonus Hen-
ricus dicta, (aliis Atriplex cani-
na, Lapathi species est) contu-
sa, & cum butyro & lactis flore
juxta lentum ignem cocta &
expressa, unguentum exhibet
mirabile contra omnem hæ-
morrhoidum dolorem.

Quercetanus Mellipedes in
oleo nucum expresso coxit, &
linimenti loco adhibuit.

G 3 Oleum

Oleum quoq; è vitellis ovo-
rum plurimum conducit.

Balsamus etiam Sulphuris
Rulandi in cæcis dolentibusq;
hæmorrhoidibus optimus ex-
istit.

CAPUT XXV.

DE OBSTRUCTIONE

HEPATIS.

 Epatica sunt Agrimo-
nia, Eupatorium, Endi-
via, Cuscuta, Epatica,
Schoenanthus, Capillus Vene-
ris, Cichor. Centaur. min. Fu-
mar. Scolopend. Lupul. Sem.
carui, fænicul. dauci, calam.
aromat. cassia lign. cinam. &
plæraque aromata.)

Syrupus

Syrupus Hepaticus egregius

hic est:

℞ Endiv. vere
Cichor.
Epatic.
Absynth. ana Mf.
Scolopend. vulg.
Asplen. veri elect. ana Mj.
Flor. borrag.
bugloss. ana Mj.
cent. min.
fol. capill. vener.
trichom. ana Mf.
Radic. fenicul.
petrosel. ana ℥ss.
Cortic. Cichor.
Liquirit. ana ℥iij.
Rad. cent. min. ℥ij.

Coq. in suffic. quant. aquæ, co-
entur; dein cum sacch. albo q.
f. Syrupus, cui infundatur in
petia serica seq. puppa, ℞ Spicæ-
G 4 nardi,

nardi, cinam. macis ana ℥ij.

Sequens haustus præmissis digestivo, pluribus profuit: R. Syr. diair. rosar. solut. compos. ana ℥j. elect. de succo rosar. ℥ij. extract. agar. rhabarb. glycyrr. ana ℥j. aq. Cichor. & Cinam. ana ℥ss. Misce.

Electuar. Indum, Diaphœnic. ana ℥ss. cum decocto radic. asparag. petroselin. rusci, utiliter quoque exhibentur.

Tartarus Vitriolatus (docente Croll. in basilic. chym. pag. 118.) omnes obstructions tollit, si misceatur cathartico (exempli gratia panchymagogon vel offeratur in Syrupo rosar. vel violar. solutiv. vel melle rosato solutivo.

Spir

Spiritus & Oleum Vitrioli,
 alis, Tartari, prout & Sulphu-
 acidus in tollendis omnium
 viscerum obstructionibus ma-
 joris sunt activitatis.

Croci Martis Essentiam, Cro-
 Martis vulgari modo præpa-
 ato Croll. in basilic. pag. 252.
 ongè præfert in omnibus jeco-
 & lienis obstructionibus:
 sumentes prius medicinis
 tenuantibus alvumq; subdu-
 entibus purgatos esse oportet:
 exhibeturque, eodem autore,
 aq. Intubi, Cichor. Agrimon.

Nec inconveniens est Ele-
 tuarium de Limatura Chaly-
 is in Correcto Noribergen-
 um dispensatorio fol. 30. de-
 scriptum.

G 5 D. Pe-

D. Petrus in Nosologia
Harmonic. tom. 2. fol. 187. Tin-
cturam Martis ad tollendas o-
mnes Hepatis obstructions:
binos parandi modos præscri-
bit haud incongruos.

Non parum quoque confe-
rent medicamenta topica, dis-
cutiendi vim habentia, ex ol-
nardin. juniper. anethin. abis
synth. anis. cumin. parata.

Unguentum tale sit: & un-
guenti vel Cerat. fantal. ʒj. un-
guenti rosat. comp. Mes. ʒss. o-
nardin. amygdal. amar. ana ʒ
adde lign. aloës pulv. ʒj. fene-
apij, petrosel. ana ʒss. Ceræ q.
F. unguentum Hepatis regionis
applicandum.

Applicetur & hoc Empla-
strum

rum : R Cerot. fantal. in aq.
Cichor. & viol. loti Zij. Empla-
tri de melilor. Zij. F. Empla-
trum.

el : R rosar. rub. Zij.

Santal. alb.

rub.

boli armen. ana Zi.

Corall. rub.

spodij ana Zs.

Spec. diatr. fantal.

diarrhod. Abb. ana Zis.

Gallia mosch. Zs.

Ligni aloës Zs.

Camph. gr. X.

Cerati santalin. Zs. Zij.

Aceti rosacei parum,

Excipiantur cum

Laudan. optimi Zij.

ol. rosar.

myrtin. ana Zij.

cera

resina

G 6

pini

pini ana ℥ij.

F. Massa Emplastri

& inspergantur

spec. diarrh. Abb. q. s.

Camph. gr. j.

olei spicæ gutt. ij.

F. Emplastrum Hepaticum.

CAPUT XXVI.

DE HYDROPE.

HYdropi medentur Corti-
ces Sambuci, Ebuli, sol-
danellæ succus, gratiola, bryon-
colocynth. semen hederæ, lau-
reol. chamel. thymel. Rhabarb-
agaric. quæ tamen indifferen-
ter non usurpanda; quod si e-
nim materia in ventriculo con-
tineatur, vel ad eum conflua-
vomitus aquâ calidâ, decoctio
raphais

raphan. cum ol. olivar. vel aliis
provocandus erit : cavendum
tamen ne violentioribus cor-
pus perturbemus aut vires pro-
sternamus.

Ex compositis conferunt,
Elect. hydragog. Indum, pilul.
de rhab. de agaric. de mezer;
vel seq. pulvis : R serapin. ℥ij.
troch. alhand. ℥j. diagryd. gr. v.
salis gemmæ gr. iij. cum syr. ro-
sar. solut. q. s. F. pilul. nō. xv.

Quibus pulveribus uti ma-
gis arrideat, seq. utantur : R sol-
danell. fol. fenæ s. stip. ana ʒss.
turbith. ʒij. mechaoc. ʒiij. rha-
pont. ʒijss. asari ʒj. ebul. ℥iiij.
troch. alhand. gr. xvi. elater. ℥ss.
Misce pro ix, vel xi. dosibus.

Vel R radic. mechaoc. ʒss.

G 7 cortic.

cortic. radic. ebul. soldanel. Ire-
os, Rhab. ana ℥ss. turbith, gr. v.
elater. gr. ij. Misce.

Reliquiis educendis & discu-
tiendis inserviunt Diuretica,
qualia inter cætera sunt radic.
ononid. elenij, calaminth. me-
um, absynth. sem. dauci, fesel.
decoct. Cicer. Lixivium ex ci-
neribus vitium, ex cineribus de
extremitat. frondium Juniperi
cum vino albo factum, cui ta-
men aromata & saccharum me-
lioris conciliandi gratiâ impo-
nere licet : Hoc ipso lixivio
non paucos ab Hydrope mirè
liberatos legimus.

Est & pulvis quidam Diure-
ticus, contra quosvis tumores
inflationes corporis, & initium
Hydro

Hydropis sæpi⁹ expertus, quem
Experimentum cujusdam Co-
mitissæ Isenburgicæ Emilix fu-
isse ferunt, quo plures pauperes
cum primis integræ sanitati re-
stituit, ideò & totum Curatio-
nis modum pro ut ab aliis acce-
pimus adscribere libuit :

R^x glandium vetustar. excorticat.
radic. petrosel. inveterat. oculor.
cancri albiss. ana ℥iij. sacch. tho-
mæi, Cinamom. ana ℥j. omnia te-
nuissimè pulverisentur & cribren-
tur. Priusquam Æger totus decum-
bat, Primum tres bucellas panis fi-
liginei superfundat vino forti ac va-
lido, mox inspergat eas ℥iiij. benè
ponderatis pulveris præscripi, &
simul vesperi ante somnum come-
dat & superdormiat. Secundò, die
proximo sequenti, summo mane
itidem totidem de pulvere bucellis
insperfo

insperso utatur, & jejUNET ad horam
unam atque alteram. Tertiò, eo-
dem die vesperi eâdem quantitate
edat de pane & pulvere in vino irri-
gatis, seque cubitum nihil super-
bibendo vel edendo conferat. Inte-
rim Diæta talis quoque instituatur:
Abstineat Æger à Piscibus, Carni-
bus Porcinis, Oleribus, Caseo, A-
quis frigidis, potu tenui, potu super-
fluo & helluationibus, Balneis. Uta-
tur autem vino optimo tenui hoc
modo parato R̃ umbellar. integr.
flor. sambuc. exsiccat. Nō. iij. spon-
giæ sambuc. arefact. in aëre sicco &
puro Nō. ij. vini albi & fortis ℥ iij.
vel ad usum pueri mediocris ætatis
℥ ij. Stent in infusione per noctem,
indeque bibat Æger ad placitum, &
abstineat à reliquo potu, donec tu-
mor se occultet & recedat. Nota: Si
Æger ab hac cura non evidentem
alterationem senserit & tumoris
amif-

missionem, potest reiterare Cum
 elapsis 14. diebus, & non du-
 lum est quin divino auxilio sit pri-
 nam valetudinem recuperaturus.
 potest etiam utiliter tumori appli-
 cari decoctum vini ex Nasturtio
 quatico, anagallid. aquat. artemis.
 grimon. betonic. corticibus viri-
 libus sambuci & floribus genistæ.

Hæc prout ab aliis accepi-
 nus, ita quoque verbotenus in-
 erere hic libuit.

Croll. in basilic. chym. pag.
 18. ad expurgandos crassos &
 erosos humores ℥j. tartari vi-
 riolati cum ʒss. mellis rosati so-
 utivi miscet, & in vini enulati
 ℥ij. exhibet.

Ibidem fol. 250. specificum
 hydropicum præscribit ex hel-
 eb. nigri & colocynth, extract.
 cum

cum Mercurio præcipitato; cuius loco exhibere quoque libet Extractum radic. Esulæ à Rulando in centuriis toties decantatum.

Idem Autor pag. 120. Turpethum minerale in Hydrope remedium appropriatum esse dicit, habet enim vim expellendi cui tamen præferendus Mercurius præcipitatus cum aqua oavorum præparatus, quem D. Joan. Keilius in disputatione sua Inaugurali Marpurgi habitæ candidè & sincerè hoc modo descripsit:

℞ Mercurij vivi purgati ℥ j. dissolve in suffic. quantit. aquæ fortis factæ ex vitrioli ℥ iij. & salis nitr. ℥ ij. post destilla per alembic. e arena aquam & spiritus sensim

post

postquam aliquantulum spiritus
desinere incipiunt, auge ignem, ut
strum parum candeat, ac spad-
rum quodammodo appareat, sic
nim in alembic. & ad spondilia
Cucurbitæ ex Mercurio flores inu-
les flavi & subrubei sese elevant.
omnib⁹ refrigeratis exime & fran-
Cucurbitam, rejectis ad spondi-
alembici floribus inutilibus, &
venies rubeum pulverem in fun-
o, quem tamdiu aquâ calidâ in pa-
opside terrea lava, donec nihil a-
redinis supererit. Deinde eidem
pulveri exsiccato affunde oleum sa-
tartari ad eminentiam duorum
gitorum, abstrahere iterum, ter de-
illando in arena phlegma; sed ter-
â vice auge ignem, etiam fundo
Cucurbitæ paululum ab igne rube-
ente, atq; hoc modo afeendit Mer-
urij quædam portio cruda seu viva
uæ omninò separanda. Relictam
in.

in fundo materiam contunde, & aquâ dulci calidâ toties elue, donec nulla falsedo, nullæque sordes amplius residuæ fuerint, solo nemp pulvere rubeo relicto, quem exsiccatum & in Cucurbitam mundam positum imbibe cum aqua ovorum (quæ modò sequitur) ac septies eandem ab eodem ex arena per alembic. abstrahere. Relictum in fundo aquâ calidâ aliquoties lava, affusumq; Spiritum vini rectificatum septies inde destilla cohobis tot repetitis. Tandem exempto pulvere alcohol vini affundè ut benè humectetur, quod admoto igne accendatur & tamdiu spatulâ ferreâ move, donec nec ardendo consumtum sit. Exhibetur autem hic præcipitatus comò modè in Diagrydio hoc modo præparato: R. Diagryd. sive Scammon. q. pl. tere in pulverem tenuissimum pistillo tamen prius oleo amygdarum dulc.

milc. illito, adde postea pauxillum
 ei vitrioli vel sulphuris per cam-
 nam facti, & guttas iij. vel iiij. olei
 iij. pro quantitate nempe ipsius
 iagrydij, tere fortiter, & evadet
 materia lenta instar picis, cujus gr.
 vel iiij. cum Mercurij modo præ-
 pitat. granis iiij. vel v. mista, in
 rma pilulari exhibeantur. Opor-
 tautem ut ex instituto morbi pri-
 o exhibeatur hoc Turbith, postea
 o Diuretica adjiciantur, hoc e-
 m in hydrope, semper facilitan-
 m est, ut prius per alvum tertio
 quartò deiciatur, Aqua exhi-
 endo catharticum diebus contra-
 is vel intermediis, quam per uri-
 m; secus enim omne serum ad
 nes & ureteres devolveretur, ubi
 ostea propter aggravationem sæpè
 rtinacissima symptomata subori-
 solent.

Aqua Ovorum qua corrigi-
 tur

tur Mercurius præcipitatus talis est:

R^x album. ovor. q. p. adde tantundem putaminum ovorum calcinatorum, & destilla ex arena per retortam, igne ad extremum vehementiori, prodit cum oleo foetido etiam aqua, quam separatam destilla sexies vel septies, donec clara & à sensibili foetore libera evadat. Hanc aquam utere ad superiorem præcipitatum.

Martis quoq; præparatio Hydropi conveniens hæc est:

Dissolve Limaturæ Martis ℥j. aquæ fortis ℥viij. paulatim & successivè affundendo: digere per noctem; dein aquam fortem per alembicum; ex arena abstrahere, habebis ℥j. croci rubicundissimi, super quem in igne leniter prius exsiccatum, funde spiritum vini vulgarem, apposito alembico cæco digere per arcum.

rena, & spiritus vini rubescet,
nem à facibus decantatum destil-
in balneo ad oleitatem. Est per-
tile in hydropo exsiccando & vi-
eribus corroborandis; præmissis
nim universalibus ex medendi
methodo si postea ejus guttæ 9. vel
o. hydropico manè & vesperi in
mplici granorum Juniperi deco-
to propinentur, facile morbum ex-
ellic.

CAPUT XXVII.

DE TUMORE

SPLENIS.

DUritiem & Tumorem
Splenis emolliunt & re-
solvunt Cappares, scolo-
end. Ceterach. cortic. fraxin.
amarisc. ebul. fumar. lupul.
scord.

scord. asparag. petrosel. fænicul
 apium, aristoloch. polytrich
 cuscute. chamæpyth. rad. bryon
 & plæraq; ferè Hepatica. Item
 chalybs in aqua & vino sæpius
 extincta, Inprimis gummi am
 moniacum in aceto scyllitico
 solutum.

Nodulus hic percongruus est

Rx. Fol. Senæ s. stip. ℥i.

Absynth. Mj.

Ceterach. Mf.

Myrobalan. omnium ana ℥i.

Cortic. tamarisc.

cappar. ana ℥is.

Radic. polyp. ℥v.

turpeth.

agaric. ana ℥ij.

garioph. ℥is.

Spec. Diacinam. ℥i.

Misce: Incidantur pro Nodulo,
 quibus vini mensuris imponende

Vel R Cortic. exter. cichor.
 anglos. glycyrrh. rasæ ana ʒiij.
 cortic. cappar. sum. tamarisc.
 ana ʒij. uvar. passul. enucl. ʒis.
 maranth. enucl. ʒv. prun. Da-
 mascen. Nō. viii. ficuum Nō. vj.
 verb. meliss. rorismar. major.
 scolopend. ana Mj. cent. min.
 porrag. card. benedict. organ.
 salament. ana p. ij. fol. senæ si-
 stip. ʒis. agar. troch. ʒij. epi-
 hym. ʒi. azari ʒj. garioph. ga-
 rang. zing. ana ʒis. sem. citri ʒs.
 nisi ʒiij. Ex hisce sim F. De-
 coctum.

Item R absynth. card. bened.
 eterach. scolopend. ana Mj.
 fol. Senæ ʒvj. polyp. ʒj. sem. car-
 ham. ʒs. rhab. ʒj. F. Infusio ad
 mensuras duas vini optimi, de
 H quo

quo bibat quotidie haustum unum in prima mensa.

Croll. in basilic. pag. 118. in splenis duritie Tartarum Vitriolatum in aq. approp. exhibet & pag. 157. in splenis doloribus antimonium diaphoret. commendat: Item pag. 254. Essentiam Croci Martis, praemissam tamen attenuantibus & alvum subducentibus in obstructionibus deploratis, cum aqua asplend. adianth. tamarisc. laudat.

Forinsecus quoque adhibenda fomentationes, unguenta & Emplastra, ex decoct. flor. genist. radic. cappar. fol. scolopendr. & aliis supra enarratis. E. G. R. scolopend. vulg. calaminth. agrimon. chamom. an.

j. tamarisc. absynth. aneth.
 ana Ms. radic. bryon. cortic. ra-
 ic. cappar. ana Ziij. fl. sambuc.
 enist. cent. min. ana p. ij. stæch.
 itrin. p. j. Ex quibus mixtis F.
 omentum.

Unguentum tale sit : R̄ ol.
 ardin. de cappar. anethin. cha-
 nomel. bryon. ana Ziij. sem.
 gni casti, scolopend. rutæ, ge-
 nist. ana ℥s. cortic. tamarisc. cap-
 par. ana ℥s. ammeos gr. vij. am-
 moniac. in aceto dissolut. 3j.
 cum pauca Cera F. unguentum.

Emplastrum Spleneticum
 hoc modo paretur :

R̄ ammoniac. pulveris. Ziſ.
 bdellij mollis Ziſ.
 empl. diachylon. comp. Zi.
 de melilot. Ziſ.
 Cortic. radic. cappar.

H 2

filic.

fili. major.

cyclam. ana Zi.

Sem. agni casti Dis.

ruthæ Dj.

pulverisanda pulverisentur, &
cum resina & oleo capparor: &
Cera q. s. F. Cerotum tenax, cu
jus portio extendatur super alu
tam rubeam, & obducatur syn
done rub. s. a. cui insperg. ol
cumin. fænicul. ana gutt. vj.

CAPUT XXVIII

DE ICTERO FLAVO

ET NIGRO.

ICteritiæ specifica remedi
sunt Crocus, Rhabarb. Ched
lidon. cutis interior flava o
xyacanth. sambuc. lapis flavu

ii

felle bovis repertus, pellicula
sava de ventriculis & pedibus
allinarum & anserum &c. flor.
herb. perforat. anchusæ aru-
nsis radix colore rubro & sa-
core amaro.

Seq. Bolus plurimum utilis:

Rx Elect. de succ. rosar. ℥vj.

pulv. Rhab. el. ℥ij

Lumbr. terrest. ℥s.

Croci gr. v.

Diagrid. gr. iij.

Cum sacch. q. s. F. Bolus.

Vel si pulvis placeat:

Rx Rhab. el. ℥iiij.

Sem. aquileg. ℥ij.

Lumbric. terrest. exsicc. ℥is.

Cichor.

fenic.

chelidon. ana ℥i.

santal. rub. ℥s.

H 3

Misce

*Misce. Dosis ℥ss. alternis diebus
in ovo elixo, vel pisorum iusculo.*

Commendabiles quoq; sunt
seqq. Morfelli, præsertim in
Ictero ad nigrum declinante
Rz Card. bened. scord. agaret
ana ℥ss. veron. cent. min. ℥j. ra
dic. curcum. ℥ss. Rhabarb. ℥j
cichor. sem. portul. ana ℥ss
garioph. Zing. ana ℥ss. omnia
pulverisentur, & cum sacch. ℥v
in aq. veronicæ dissoluti F. Mor
felli.

Quercetan. in pharm. dog
rest. fol. m. 273. ut & alij plures
Tragæam ex anserculorum, gal
linarum, vel pullorum gallina
ceorum excrementis veno tem
pore collectis, ad ℥ss. cum vino
exhibent.

Croll

Croll. in basilic. pag. 193. o-
rum Succini in aqua Endiv.
Lichor. Chelidon. Cuscut.
ragrar. commendat.

Et pag. 127. Turpeto minerali
in Ictero nil præstantius esse di-
cit, cui tamen, quod experti lo-
quimur, hîc multum prævalet
præcipitatus faciliiori negotio
ta paratus :

Solve Mercurij vulgari modo per
al commune & vitriolum sublima-
i q. v. in aqua communi calida ; so-
lutioni guttatim affunde olei salis
tartari, quantum ad præcipitatio-
nem requiri videbitur, & præcipi-
tabitur pulvis rubens ad fundum,
quem remoto phlegmate aliquo-
ties aquâ communi edulcora, do-
nec nempe omnis salsedo probè ad-
empta fuerit, post pulverem ex-

H 4 sicca,

ficca, cujus dosis à gr. iij. ad vj. in
mithridat. extract. exhibeatur.

CAPUT XXIX.

DE RENUM ET VE. SICÆ CALCULO.

SExcenta sunt quæ Calcu-
lum non solum cum urina
educunt, sed insuper con-
cretum dissolvunt, confringunt
& impellunt, Diuretica & Li-
thontriptica dicta, qualia sunt
Radic. quinque aperitiv. sem-
frig. major. Eryng. saxifrag. Li-
thosperm. ononid. alkakeng
Linar. clinopod. glandes, nucle-
perficor. terebinth. Corall. Suc-
cin. &c. Sanguis hircinus, pas-
ser Troglotydes, cujus miram

ad

ad pellendum Calculum efficacia-
m veteres commendant; ut
videre est apud Paul. Æginet.
lib. 3. cap. 45. & Avicen. fen. 18.
lib. 3. tr. 2. cap. 19. Item, Oculi
cancer. os sepiæ, lapilli in tauris
aliisque animalibus reperti; Ni-
trum aliaq; salia, Lapis Spongi-
tes, Lyncurius, Judaicus &c.
Nec prætereundæ usuales in
Officinis compositiones, ut Ci-
neres diuret. Pulveres contra
Calculus, Dialac. major Mes.
Electuar. Diaprasion, Iustinum,
Lithontribon Nicol. & Ferne-
lij, multæque aliæ à Practicis
commendatæ formulæ. Quibus
tamen non nisi laxatis prius &
dilatatis meatibus urinariis jus-
culis pinguibus, decocto pru-

H 5

nor.

nor. malv. melilot. buglofs. bor-
rag. additâ Cassiæ pulpâ ; item-
que cremor. hord. ol. olivar.
amygd. dulc. recentiss. & simi-
libus, felici cum successu uti li-
cebit ; Extrinsecus quoque in
eundem finem Fomentis, Infu-
sionibus, Inunctionibus & Ca-
taplasmata ex alth. malv. meli-
lot. foenugræc. ol. violar. rofar.
terebenth. &c. paratis.

Civi cuidam integerrime
non ita pridem sequentem e-
mulsionem felicissime exhibui-
mus ; R^x sem. 4. frigid. major.
excortic. anisi petrosel. ana ℥ij.
in aq. fragor. petrosel. cichor.
ana ℥is. F. s. a. Emulsio, cujus
℞ ℥iijss. in quibus dissolve flor.
Cassiæ cū decoct. Senæ extract.

3vj

j. benedict. laxat. ʒi. de succ.
 far. ʒi. aq. cinam. ʒj. Misce.
 Post hunc pulverem dedimus
 Spec. Lithonb. ʒij. sem. ge-
 list. Zingib. ana ʒj. Boracis ʒi.
 ʒetur pro 4. dosibus.

Vel R Sem. genist. ʒj. spec.
 lithonb. ʒij. Zingib. alb. radic.
 etrosel. ana ʒj. borac. ʒi. Misce
 pro tribus dosibus.

Illustrissima Persona hoc de-
 stillato Diuretico feliciter uti-
 tur:

R Nucl. Persicor.
 cerasor.
 prunor. sylvest.
 amygd. amar. ana ʒi.
 dulcium ʒi.

Sem. Anisi
 fenicul. ana ʒi.
 milij solis

H 6

saxi-

saxifrag. vel radicum

ejus ana ℥ss.

cynosbot.

radic. ononid.

Liquirit. ana ℥ss. ℥ij.

petrosel. sicci ℥ijss.

malvæ

bismalv. ana ℥ss.

asparag. ℥ij.

bacc. juniper. ℥ij.

rusci

heliacacab. ana ℥ss.

Limati ligni nephritici ℥is.

macerenturi in vini

generosi Mens. iij.

F. Destillatio.

Tartarus Vitriolatus, docer
te Crollio pag. 117. in aq. pe
troselin. vel parietar. vel vin
albo exhibitus, feliciter quoc
Calculus expellit, si modo usu
ejus continuetur.

Guttu

Guttula una atque altera olei
 vaccini albi (teste eodem pag.
 192.) aquæ petroselini immista
 & assumta, Calculos & alios
 meatuum urinalium superflui-
 tates pellit.

Conradus Kunrath in Me-
 dulla destillator. Oleum Ludi
 (h. e. Calculi ex humano cor-
 pore exsecti) ex Paracelso com-
 mendat.

Sunt qui Oculos Cancrorum
 ad Renum & Vesicæ Calculos
 resolvendos & expellendos, in
 liquorem hoc modo redigant:

& Oculor. cancri tenuissimi pul-
 verisat. ℥v. olei salis tartari ℥vj. (a-
 lij tantum aceti affundunt quan-
 tum ad solutionem opus esse vide-
 tur) misce in balneo digere per 14.
 aut plures dies, postea in matratio

H 7

igne

igne lento in arena coagula spatia
20. dierum, coagulatos in pulverem
tere, & cum spiritu vini ut moris est
extrahe : Hunc spiritum in balneo
ab extractio evoca, donec maneat
oleum spadicei coloris, cuius guttæ
3. vel 4. in aqua ononid. vel petro-
selin. singulis diebus ad aliquot
tempus exhibitæ, Calculos resol-
vunt & expellunt, omnemque tam
Renum quàm Vesicæ mucilaginem
insensibiliter educunt.

Spiritus & Oleum Terebin-
thinæ intus & extra usurpata
convenientissima sunt, calcu-
lum enim nunquam concre-
re permittunt, quod idem de
Vitrioli spiritu & oleo asserere
est.

Oleum Terebinthinæ si in scu-
tella vitrea, aperto igne evaporave-
rit, in colophoniam instar Rubini
transpa-

transparentem reducetur; quæ pul-
visata & cum spiritu vini extra-
remoto dein per destillationem
evaporationem menstruo, re-
quit Balsamum doloribus Ne-
phriticis perutilem, cum pluma
eodem renum regionem
ungendo. Vel, si mavis, Spiritum
Oleum Terebinth. in vitro mixta
gere aliquot septimanis donec
niantur: hæc marmori frigido su-
perfusa, in colophoniam translu-
centem abeunt, quam dicto modo
am Spiritu Vini extrahe & utere.

Famosa quoque ob stupen-
dam tam sumptione quàm gesta-
tione, & externo corporis con-
tactu potentissimè pellendi Cal-
culos, eorumq; dolores sistendi
vim, sunt nephritica vocata li-
gna & lapides; de quibus vide
Nicol. Manard. in histor. simpl.
medi-

medicam. itemque Anshelm
Boët. de lapid. & gemm. lib. 2
cap. 20.

CAPUT XXX.

DE SYMPTOMATI-

BUS MITIONIS.

AD urinæ Incontinentiam
R^x Vesicæ Capræ aut ovivolæ
ustæ seu calcinatæ, calamus
menth. sem. myrt. glandium
ana q. p. F. pulvis, cujus exhiben-
beantur ituro cubitum ℥ij. ve-
3j. cum vino odorifero.

Vel: R^x Pellicul. inter. ventriculor.
gallinar. præparat. ℥vi.
radic. torment. ℥iij.
galang.
nuc. cupress.
boli armen. ana ℥i.

myrrh

myrrh. ℥iſ.

gum. arab.

mastich. ana ℥i.

gland. siccar. cum capul.

rosar. rub. cum semin.

ana ℥i.

calaminth. ℥ſ.

myrtill. Ital. ℥iſ.

Sem plantag.

portulac.

acetos.

laëtuc.

coriand. præparat. ana ℥iſ.

ſacch. albiſſ. ℥ij.

Pulverisentur subtiliſſime & ſ. a.

F. Tragæa.

Perutilis eſt hic pulvis Muli-
erculis urine Incontinentiâ poſt
partum correptis.

Iſchuriæ confert hic pulvis:
℞. oculor. cancri, ſuccin. man-
dibul. luciꝝ, nucl. perſicor. ana

q. p.

q. p. misceantur. Dosis p. j. cum
vino generoso.

Vesicæ Halecum (quas nost
animas vocant) in fornace ex
ficcatae, & cum vino exhibit
idem præstant. Vide Gesner. d
Haringo fol. 487.

Fomentetur quoque Æge
subtus è scoriis ferri candenti
bus vino aut aquâ petroselin
perfusis : post fomentationem
Perinæo Cataplasma ex allio &
cæpis coctis cum adipe anserino
applicetur.

Lapis Prunellæ, Spiritus &
oleum Vitrioli, terebinth. suc
cini rectè etiam propinantur.

Stranguriam (perpurgato pri
us corpore tam in hoc quàm in
aliis meatuum urinalium vitiis
hoc

oc pulvere tolles: R Sem. me-
n. 3ij. liquirit. rosæ 3j, gland.
alver. oculor. cancri, ana ʒj.
ecch. q. s. misceantur F. pulvis
utilis.

CAPUT XXXI. DE GONORRHOEA.

Exhibeatur sæpius Tere-
binth. probè lota, cum ra-
ic. Iridis in vitello ovi vel a-
ter.

Secretum Bellocati hoc fuit:
R Sem. agni casti, mumix, fuc-
in. menth, ana 3j. Misce F. pul-
vis: detur 3j. in vitello ovi per
quinque dies, vel cum aqua
Plantaginis.

Vel: R menth. 3iij. sem. agni
cast.

cast. radic. ireos ana ʒij. sen-
rutæ ʒj. sem lactuc. ʒijss. sacch-
candi, ad pondus omnium. Mi-
sce F. Tragæa, de qua capiat $\frac{1}{2}$
cochl. duabus horis ante cibum
cum vino albo.

Multum utile & hoc Electu-
arium. l̄ conserv. rosar. ant-
quiss. ʒij. diatrag. frigid. ʒij
sem. cyton. excort. malvæ, la-
ctucæ, portular. ruth. alth. an-
θs. papav. albi. θs. corall. rub. ʒi
terræ figillat. Siles. agni casti-
nuc. mosch. croci Martis ana ʒ
cum syrup. myrtin. F. Electuar-
de quo mane & vesperi ad Ju-
glandis magnitudinem suma-
tur.

Gilbertus Anglicus inquit, quo
semen acerosæ à puero veneren-
nom

Indum experto collectum ad Go-
rrhœam præstantissimum sit re-
dium.

Turpethum minerale Crol-
pro purgante, & Essentia
roci Martis Ejusdem pro a-
ingente commodè adhiben-
r.

Præcipitatus hic viridis Go-
rrhœa specificum & appro-
riatum esse dicitur:

In aqua forti communi solve mer-
rij vivi purgati ℥iij. in eadem sol-
e veneris subtilissimè limatæ ℥f. ac
conjunge solutiones; dein ex arena
quam fortem abstrahere, urgendo
gnem in fine paulò vehementius,
ut maxima pars spirituum inde tol-
atur: relictum in fundo exsicca, &
cum aceto destillato tere, inque bal-
neo per 6. vel plures dies digere;
ultimò ebulliant, ut potissima pars
Mer-

Mercurij in aceto solvatur: acetum
Mercurio imprægnatum ex leni
balneo lentè destilla, & præcipitatum
in fundo restabit, non edulcoran-
dus & eluendus, sed rectà exsiccan-
dus: Dosis à gr. 4. ad 8. in conservo
Rosar. manè: Et licet Gonorrhoea
cessare visa fuerit, redit tamen al-
exhibito hoc specifico: Ideoq; do-
ses convenientes tamdiu singuli-
diebus iterandæ, donec omnis flu-
xus fuerit sublatus; movet enim si-
mul hic præcipitatus Gonorrhoeam
& eandem tollit.

Ab extra circa Renum regio-
nem Laminæ plumbeæ multi-
locis perforatæ lumbis appli-
centur; Et seq. Cerotum testi-
culis circumpositum de die no-
cte q; gestetur:

R^x boli armen. communis
mastich.

terr

terre sigillat. ana ℥i.

Corall. rub. præparat. ℥iſ.

Croci Martis ℥i.

ammoniac. aceto dissolut. ℥ſ.

olei myrthin. ℥i.

Cum Cera & Terebinthina

F. Cerotum.

CAPUT XXXII.

DE LUE VENEREA.

DEcocta sudorifera ex Li-
gno Guajaco, & cortic.
sarsæ parill. chinæ, & Sas-
fras qua ratione huic morbo
convenientia parentur & exhi-
beantur, ubivis apud Practicos
invenire est, ideoq; de iis in præ-
sentia aliquid dicere supersede-
mus: Quod si enim altiùs hic
morbis radices egerit, duro
nodo

nodo durus quærendus erit cunctis
neus, sudores proliciendi singulis
diebus vel lecto stragulis
injectis, vel sudatorio ad id apto,
quale egregie exstructum
Parisiis apud D. Genandium
virum celeberrimum, nos quidem
vidimus, alios verò ibidem
magno suo merito recubantes
ejusq; nectar & ambrosiam de-
gustantes observavimus.

Gargarismus conveniens:
rosar. rub. plantag. verben. an-
M. ij. adianth. veri. M. j. corti-
mediar. sambuc. ℥iij. radic. cor-
solid. major. ℥j. Iridis ℥j. lig-
sancti ℥j. rubi cum moris M. i
hord. integ. ℥is. cortic. grana-
℥s. Decoq. omnia in lb iij. aqua
usq; ad tertias: Colaturæ add

Di

Diamor. ʒj. Syr. granat. ʒij.
Milceantur.

Confert & Lapid. medica-
mentos, ʒj. (de quo Croll. in
basilic. pag. 270.) in cerevis.
mens. j. solutâ, os sæpius collu-
ere, & pro Gargarismo uti.

Mercurius verus & unicus
huius horrendæ Luis $\rho\iota\zeta\omicron\rho\mu$
dici meretur, ideòq; Croll. pag.
126. Turpethum minerale, &
pag. 129. Arcanum Corallinum,
& fol. 131. flores butyri antimo-
nij, extollit; quibus Sublima-
tum dulcem seu Aquilam cæ-
lestem ut vocant, meritò adji-
cinus.

Mercurium ex Venere para-
re docet Joan. Beg. in Tyroc.
chymic. lib. 3. cap. 14. cujus dosis
I. gran.

gran. j. in aqua theriacali vel
theriaca sola, qui quidem Mer-
curius ab initio vomitus mo-
vet, sed sæpius exhibitus tan-
dem per sudores solummodo
morbi mineram expellit.

His annumerare est Mercu-
rium illum præcipitatum cum
aqua ovorum præparatum, cu-
jus supra cap. 26. de Hydrope
ex D. Joan. Keilij disputatione
Inaugulari perfectam descripti-
onem adjecimus.

Exhibentur etiam Mercuria-
ta cum Spiritu Tartari, idq; fe-
lici cum successu, expellunt e-
nim è centro Luem venereum:
postea ex Crollij sententia pag.
160. crustæ oleo Guajacino in-
unctæ decidunt.

CAPUT

Calam. aromat.

rub. tinctor.

sem. citri ana ʒss.

*Pulverisatis omnibus subtiliss. cum Syr.
de Artimis. F. massa, cujus alternis
diebus ʒi. exhibeatur.*

Paracelsus lib. 7. Archidox.

Specificum ex Splene Bovis ca-
strati Extractum, juvenibus fe-
nioribusq; percongruum, præ-
scribit; quod plenius Croll. in
basilic. chym. pag. 224. parare
docet. Sunt qui ex Hepate bo-
vis castrati siccato idem, imò
præstantius Extractum confici
posse asserunt, ejusq; ʒss. ad ʒiss.
in appropriato exhibent.

Quercetan. in pharmacop.
dogmatic. restitur. cap. 8. fol.
118. idem Extractum paulò ali-
ter parat, addendo Cinam.

Garioph. & Crocum, cumque vino generoso coquendo : huius ℥iij. per 4. vel 5. dies, donec menses prorumpere incipiant, exhibet.

Chalybis quoque usus mirè expertus est, in Mensibus non solum sistendis, sed & mirè provocandis : de cuius variis ad hoc negotium præparationibus vide Roderic. à Cast. loc. cit. cap. 5. Quibus meritò hanc quoque adnumerabimus :

℞ Limaturæ Chalybis subtilissimè limatæ, aceti vini optimi ana ℥j. coque in sartagine ferrea lento igne semper agitando spatulâ ferreâ donec acetum consumptum fuerit, postea subtilissimè tere ; adde pulv. gariophyll. ℥j. & superfunde in Cucurbita vitrea vini Malvatici genui-

Alia Conserv. Borrage. ʒj. in
 vino albo sæpius exhibent, teste
 Hollerio lib. j. de morb. intern.
 cap. 58. quam tamen potissimum
 in Mensium retentionibus ab
 contraria origine ducuntibus,
 exhibendam rectè censet Ro-
 dericus à Castro lib. j. de morb.
 mul. cap. 4.

Decoctum hoc crebrâ expe-
 rientia comprobatum: & Herb.
 puleg. matricar. nepeth. capill.
 vener. ana M. j. radic. apij, fæ-
 nicul. asparag. ana ʒj. coq. in
 suff. q. aquæ ad lb ij. colati ʒiiij.
 adde Syr. de capill. veneris, de
 artemis. ana ʒil. quod calidum
 bibat foemina bis de die, manè
 jejuno adhuc ventriculo, &
 vesperi ante ingressum lecti:

I 3 hocq;

hocq; per aliquot dies continetur.

Pulvis si magis arrideat, talis esto:

R^x Spec. diagalang. ℥iſ.

Myrrhæ ℥iſ.

Cinam. ℥i.

garioph. ℥i.

Calam. aromat. ℥ij.

Sacch. albiſ. ℥ij.

F. pulvis subtiliſſimus, cujus doſis ℥i.
cum vino albo in quo Serpillum ebull. exhibenda.

Pilulæ etiam ſeqq. Menſtrua provocant, ventriculumq; corroborando purgant:

R^x Opoponac. ℥i.

myrrh.

galang. ana ℥ſ. gr. XV.

Spec. hier. ſimpl. ℥iſ.

mastiſch. ℥ſ.

Cinam. elect. ℥ſ. gr. XV.

Calam.

CAPUT XXXIII.

DE MENSTRUO-
RUM SUPPRESSIONE.

Menses suppressos propriè
cient & movent, quæ ob-
structiones in utero ape-
riunt & abstergunt, sanguinem-
que ad eundem deducunt; qua-
lia sunt validiùs aperientia &
abstergentia, substantiæq; non-
nihil crassioris, nec citò vires eo-
rum resolvantur, longiùsq; pe-
netrent: ideòque efficacissima
erunt, quæ amaritudinem quan-
dam acrimoniæ admixtam ob-
tinent, ut Sabina, Arthemisia,
absynth. meliss. manub. dictam.
puleg. aristolog. angelic. cala-
minth.

minth. chamædr. chamæpyth.
ruta, majoran. rosmarin. Radic.
rub. tinctor. irid. petrosel. vale-
rian. bacc. juniper. lauri; myr-
rha, castor.

Εὐπρόεισος muliercularum est:
baccas lauri masâ panis cir-
cumductas, & in clibano ad
consuetum tempus excoctas &
exsiccatas, in subtilissimum pul-
verem redigunt: Hujus pulve-
ris, prout & radic. pimpinel.
exsiccatar. itemq; cardamom.
ana ℥iſ. probè miscent; post ad-
dunt galang. zedoar. cortic. au-
rantior. ana ℥j. & per quidenam
appropinquante mensium tem-
pore, mane & vesperi sub lecti
introitu, cum calida cerevisia
℥ſ. felici cum successu exhibent.

Alia

enuini ℥ iiij. vas obturatum pone
 ad solem vel retrò fornacem, singu-
 lis diebus bis terve diligenter agi-
 ando per 14. dies; postea relinque
 aliquandiu donec fæces subsideant.
 Hujus Malvatici exhibe Mensium
 defectu vel fluxu inordinato labo-
 rantibus ℥ss. usque ad ℥ij. juvenibus
 quidem quinque diebus ante novi-
 lunium vel primam quadram: seni-
 oribus ante plenilunium vel poste-
 riorem quadram, & procede tam-
 diu donec Menses sese ostenderint.
 Confer Cl. D. Petræi Nosolog. Har-
 monic. tom. 2. fol. 187. ubi hanc fe-
 rre eandem descriptionem, cum alia
 composita earundem virtutum in-
 venies.

CAPUT XXXIV.

DE MENSTRUO- RUM PROFLUVIO.

I 5 Adstrin-

A Dstringentia frigida Men-
ses sistunt, qualia sunt,
Bursa Pastoris, pilosella, rosa
rubr. tormentill. nymph. solan.
sempervivum, plantago, Item,
Corall. terra lemn. sumach. ba-
laust. spod. cornu cerv. ustū &c.
Et composita troch. de terra
figillat. de carab. Syr. myrtin.
de granat. de myrtill.

Pulvis hic utilissimus est, et-
iam Prægnantibus:

℞ Succin.

Sang. dracon.

Lapid. hematit.

Corall. rub.

Sem. portulac. ana ℥i.

balaustior. ℥ij.

boli armen. preparati. ℥ij.

Mistis omnibus F. pulvis: cu-
jus detur ℥j. ad ℥ij. cum ℥iij. Aq
Plan

Plantaginis. Ad summum etiam
 tertia vice sumtus liberat.

Alius: R^x Spec. diamargar. frig.

latificant. Galen.

Diagem. ana. ℥i.

Cinam. elect. ℥ij.

Trochis. de Carab.

de sigill. lemn. ana ℥ij.

Cornu cerv. usti

Corall. rub. ana ℥i.

troch. è Rhab. ℥i.

Radic. Symphit.

Tormentill. ana ℥iss.

Sacch. albiß. ℥ss.

Misceantur omnia, & s. a. F.

Tragæa, à ℥ss. ad ℥j. cum vino
 alternis diebus exhibenda.

Utile & hoc Electuar. R^x Con-
 serv. Rosar. antiquiss. ℥ij. Co-
 rall. rub. contus. ℥ss. ebor. usti,
 boli armen. ana ℥ij. lapid. hæ-
 matit. ℥ij. M. de quo singulis au-

roris capiatur quantitas avel-
lanæ.

Nonnulli de sorditie parum
soliciti, succi stercoris asinini
vel suilli, syr. myrtill. ana ℥ss. cum
aq. plantag. ℥j. certo experi-
mento exhibent.

Exhibeatur & sæpius Sal seu
Magisterium Corallorum, cum
aqua Plantag. seu Bursæ pasto-
ris, adjectis sæpius aliquot gut-
tulis spiritus vitrioli. Cibus hoc
sale condiatur: ℞ Salis Corall.
℥j. sem. lactuc. plantag. ana ℥ss.
piperis longi, nucis mosch. ana
℥j. M. pro pulvere. In potu ma-
cerentur Radic. Consolid. ma-
jor. valerian. beton. item usnea
pruni sylvestris, adjectis quoque
aromatibus.

Utili-

Utiliter etiam exhibetur Fer-
rum potabile seu Essentia Mar-
is, Item Crocus ejusdem, nec
non præparationes Chalybis,
de quibus capite præcedente.

Pro Topico : Spongia mari-
na in aceto forti bullita, & su-
per pubem mulieris posita,
Menstrua sistit : quod idem e-
gregiè quoq; præstat Balneum
aluminis ; sed plerunque steri-
les & ad conceptionem ineptas
reddit Mulieres.

CAPUT XXXV.

DE SUFFOCATI- ONE MATRICIS.

Confer ea quorum cap. 33.
facta fuit mentio; sæpissimè

enim hic affectus ex Menstruis
retentis, præsertim in juven-
culis oritur, ideoq; primò cienda
sunt: Sæpius tamen symptoma-
tum vehementia prius inhiben-
da ligaturis dolorificis frictioni-
busq; convenientibus non so-
lum infra sed & supra genua,
præsertim in interiori parte:
postea supra umbilicum præ-
cordia fasciis liganda; pili digi-
torum pedum aut etiam par-
tium pudendarum evellendi:
Naribus fætida, ut fumus plu-
marum perdicum accensarum,
corij, pilorum hominis, panni,
lanæ, adhibenda; vel etiam gal-
ban. sagapen. castor. bitumen
odoretur: utero verò odorata,
ut cassia lign. myrrh. styrax. ca-
lamint.

amint. garyoph. costus, diambr.
 liamosch. troch. de gall. &
 lipt. moschat. vel etiam osu-
 eri cum oleo lasmino, de Naph-
 ra, de Spica, aut id genus alio, in
 quo gran. j. aut 2. zibethi vel
 moschi dissoluta sint, inunga-
 tur; aut gossypium eâdem mi-
 xturâ delibutum pudoris sinui
 indatur.

Alb. Bottin. lib. de morb.
 mul. cap. 46. inquit, quod fu-
 mus ex verrucis equorum tibiis
 adnascentibus, naribus admo-
 tus, quasi momento Mulieres
 suffocatas reducat: quem tamen
 rectius aliis ad genitalia fieri
 jubent.

Paracelsus lib. de morb. a-
 ment. tr. 2. cap. 4. fol. m. 503.
 pulve-

pulverem compositum talem
præscribit: & verrucar. equor.
genuum ℥j. asæ fatid. ℥j. conu-
um ungular. capræ ℥ij. Misce,
pulverisentur. Hujus ℥j. prunis
impositus per tritorium bom-
byce circumvolutum super se-
dem clausam manè & vesperi,
vel instante paroxysmo reci-
piatur.

Interius quoq; interim (do-
cente Croll. in basil. chym. pag.
224.) datur Spiritus Vitrioli cum
Sale Corallorum in aqua Melif-
sæ & Artemisæ; sed enim Co-
rallorum in vehementissima
suffocatione, ubi omnia irrita
sunt, in aq. artemis. puleg. me-
liss. exhibitum juvare asserit
pag. 166.

Idem

itulæ sæpius sine scarificatione
figendæ; de quibus omnibus
vide plura apud Alb. Bottin. de
mul. morb. cap. 69. fol. 382. &
Jac. Sylv. comment. de
mul. fol. 330. Æt. tetr. 4.
erm. 4. cap. 76.

Quod si uterus prolapsus pu-
redine corripiatur, quod cor-
ruptum putridumq; est resecan-
dum, idq; citra periculi formi-
dinem, cum etiam universo ute-
ro ablato nonnullæ Mulieres
plures annos supervixerint, pro-
ut testantur Avenzoar lib. 2. tr.
5. cap. 4. Æginet. lib. 3. cap. 72.
Ruffetus sect. 4. de part. cæsar.
cap. 5. fol. 538. Anton. Beniven.
lib. de abdit. morb. causis cap.
11. fol. 155. & alij.

Quin

Quin quod magis fortè miseris, Nobilissimæ cujusdam Matronæ, Matricis ulcere maligno laborantis, alterum testiculum è Genitalibus propendentem, inq; gangrænam abeuntem, Experientissimi cujusdam Medici jussu Chirurgi manu resectum novimus, Nobilissa adhuc superstitite.

CAPUT XXXVII. DE HERNIA.

Juvant Perfoliata, Symph
Sanicul. Solidag. farracen
plantag. herniar. & id genus
plurima adstringentia exsiccantia
& consolidantia, quorum tam
men virtus exigua est, nisi debite
liga

licatum novimus: & terebinth.
 f. sævi hircin. ℥j. butyri Maja-
 s insulsi ℥is. misceantur probè
 d lentum ignem.

Alij sic præscribunt:

& butyri lactis capræ recent. ℥vi.

Sevi Cervin.

Terebinth. ana ℥s.

Gummi ammoniac.

Aloës Epatic. ana ℥ij.

Misceantur & F. unguentum.

CAPUT XXXVI.

DE UTERI PROCI- DENTIA.

ADfectûs hujus rarioris Cu-
 ratio operatione Chirur-
 gica potissimùm, & artificiosa
 uteri repositione & retentione
 perficitur, Ægram nimirum su-
 per

per dorsum resupinam coxis al-
terioribus dilatisq; & reflexis po-
plitibus collocando : hinc ute-
rum prolapsum oleo tepido aut
butyro insulso, vel etiam deco-
cto Malvæ, chamemol. bacc. lau-
ri fomentatum, asperso post
pulvere astringente ex acacia,
hypocist. pulv. ofs. dactylor.
combustor. aut mumiâ vel galli-
subtilissime pulverisatis, in pro-
prium locum reponendo : in-
trudendo insuper Lanam in se
convolutam, formâ & crassitu-
dine muliebris sinui responden-
tem, linteoloq; exceptam, ac vi-
no stiptico imbutam sicq; absq;
dolore & violentia in proprium
situm devolvendo.

Umbilico verò & Iliis Cucur-
bitula

Idem pag. 223. Elixir uteri-
um describit, cuius si $\Theta j.$ vel $\Theta ij.$
gruente paroxysmo exhibe-
tur, illicò suffocatae sanantur.

Et pag. 193. olei Succini gutt.
vel 8. in aq. puleg. exhibet,
eodem nares, cordis pe-
corisq; regionem jungit.

Sal quoq; Jovis teste eodem
pag. 225. calidè umbilico inun-
tum summum est remedium;
matrix enim quamprimum ca-
lorem sentit, in locum suum
edit, nec amplius inde mo-
vetur.

Quercetan. in pharmacop.
dogm. restit. cap. ult. fol. 412.
æculæ Bryoniæ gr. x. vel xii.
um pauco Castoreo vel Asa fæ-
tida summum & præcipuum re-
medi-

medium contra omnes Matri-
cis Suffocationes esse docet: cui
adstipulatur Matthiolus, qui se
vidisse mulierem testatur, qua
per annos hoc morbo vexata
tandem radicis Bryoniæ ʒj. in
vino albo decoquens, & in heb-
domade semel bibens, optimi
cum hac Medicina convaluerit.

Commendabilis quoque est
Pulvis Bezoardicus, supra cap-
18. de Cordis affectibus descri-
ptus, quem ibidem videre est.

Ad dolorem quoque uteri
mitigandum, inq; locum suum
reducendum, unguentum
Juglandis Cortici inditum, su-
per ligando panem tostum (al-
recentem malunt) oleo appro-
priato madidum, felicissimè ap-
plicat.

gaturæ & fasciæ convenientes
mul applicentur.

Pulvis hic sæpius exhibeatur:
radic. aaron. vino correct. ut
ocet Quercetan. in pharm.
ogm. restit. fol. 272. radic.
triph. major. herb. herniar.
erfoliat. sanicul. alchimil. ve-
onic. equiset. sem. perfoliat.
ma 3iij. cujus 3s. vel etiam plus
desperi longè à cœna cum ce-
evisia calida exhibeatur & su-
erdormiat.

Quercetan. ibid. fol. 278. ali-
um pulverem præscribit ad o-
nnes Herniæ species, & ipsam
enteroclen convenientem.

Crollius in basil. chym. pag.
52. Guttas aliquot olei salis ex-
hibet, exterius quoq; locum
affe-

affectum oleo eodem inungendo, adhibito insuper balneo Hernioso, ex chamom. malv. melilot. parato.

Nonnulli etiam unguento Comitissæ locum affectum inungunt.

Alij hoc unguento: R. myrr. electiss. helleb. albiss. ana Di. gr. x. Litharg. 3j. ol. laurin. 3j. ceræ novæ 3j. gr. x. Misce. F. s. unguentum molle.

Aliud: R. ol. mastich. nardi myrtillor. ana 3vj. chamom. lin. lil. alb. amygd. dulc. ana 3s. unguenti Comitiss. 3s. Misce. pro unguento emolliente & pro adstringente.

Post superponatur seq. Emplastrum: R. Emplastri de pel.

ari

ietin. de gratia Dei ana ʒss.
 eng. dracon. oliban. mastich.
 aa ʒj. cum q. s. olei myrtill. F. -
 emplastrum.

Vel ꝛ aloës succocitr. boli
 men. ana ʒj. mastich. thuris,
 gagacanth. gum. arab. ana ʒij.
 umiæ ʒj. ʒj. visci querc. nuc.
 upress. myrrh. lytharg. ana
 ʒss. aristolog. utriusque ana ʒijss.
 allar. perforat. ʒss. colophon.
 ceræ rub. picis naval. ana ʒj.
 pulverisanda subtilissime pulve-
 sentur, & dissolv. gumm. cum
 ol. mastich. adde parum Tere-
 binth. F. Emplastrum.

Fortius hoc est : ꝛ nuc. cu-
 press. gallar. immatur. ana ʒiss.
 radic. symph. major. ʒiiij. glu-
 tin. piscium ʒx. gum. arab. ʒss.

K thuris,

thuris, mastich. galban. serapinc
ana ʒiij. picis naval. bitum. Ju
daic. glutinis quo capiuntur vo
lucres, fevi hircin. terebinth
ceræ ana q. s. F. s. a. & sum
cum diligentia Emplastrum.

CAPUT XXXVII DE PODAGRA.

UTiles sunt pilulæ de her
modactyl. major. & m
nor. addendo calidum i
calida frigidum in frigida pod
gra: It. Pilulæ Arthriticæ dicta
de Sagapeno.

Plurimum prodest Gary
costinum hoc modo paratum
& hermodactyl. à cortice sup
riore mundator. diagryd. ana ʒ

cos

costi, cumin. zingib. garyophyl.
 ana 3j. pulverisata & cribrata
 conficiantur cum syrupo facto
 ex vino albo & melle invicem
 coctis, donec formam Syrupi
 bene cocti recipiant, & F. Ele-
 ctuar. in formam opiatae, cujus
 dosis 3ij. vel iij.

Croll. in basilie. chym. fol.
 243. pulverem Arthriticum ex
 hermodact. turpet. & aliis de-
 scribit, quem ibi invenire est.

Verum talibus non solum
 praesente jam morbo, sed quo-
 libet anno bis, vere nempe &
 autumno praeservationis gratia
 prudenter utendum.

Philip. Müllerus in myster.
 medic. fol. mihi 177. Aquam
 Antipodagricam Thomae Tan-

tini describit, sed diminutè, minusque perfectè: veriore descriptionem pro ut ab aliis accepimus liberè dabimus;

R^x Cinam. $\mathfrak{z}\text{ss}$. nuc. mosch. $\mathfrak{z}\text{ij}$. zedoar. $\mathfrak{z}\text{ss}$. macis $\mathfrak{z}\text{ij}$. galang. garyoph. ana $\mathfrak{z}\text{ss}$. croci $\mathfrak{z}\text{ij}$. mosch. optimi gr. xv. perlar. corall. præparat. ana $\mathfrak{z}\text{ij}$. olei succin. $\mathfrak{z}\text{ss}$. aq. lavend. cina mom. olei spicæ, juniper. ana $\mathfrak{z}\text{ij}$. aq. rosar. optimæ $\mathfrak{z}\text{ij}$. contusis contundendis injiciantur omnia in lagenam stanneam capacem, affunde mensuram unam boni spiritus juniperini optimè dephlegmati, imposito operculo claudè lagenam, & vesicâ commissuram muni, ne quid exspiret; pone ad digerendum in tenem calorem arenæ, vel retrò fornacem per tres septimanas, quò diutius eò melius; quo factò exprime & per filtrum cola: Fæces calcina in olla, & extrahe Sal cum propria

cola-

blatura prædicta; dein iterum cola
 er filtrum; postea colaturam fun-
 e in Cucurbitam, ut vix ejus secun-
 a vel tertia pars adimpleatur; ori-
 cio Cucurbitæ intrude gossypium
 oleo olivar. madefactum, impone
 lembic. & destilla ex cineribus,
 gne primum leni dein auctiori, ut
 olea etiam prodeant. Quod primò
 prodit seorsim excipiat: posterius
 mitce cum Spiritus salis ammoniaci
 & Spiritus urinæ æqualib. partibus:
 hæc mistura illinitur cum penna
 membris podagrico dolore obles-
 sis, singulis horæ quadrantibus se-
 mel vel quoties opus esse videbitur.
 De priori aqua (quæ primò destil-
 lando prodiit) exhibeatur Patienti
 quotidie ter, singulis vicibus pro
 dosi cochl. s. mane jejuno ventricu-
 lo, meridie, & vesperi horâ unâ post
 cibum.

K 3

Ad

Ad sistendos quoq; dolore
 ℞ Stercor. vaccæ nigr. ℥j. mel
 lis ℥iij. alum. ℥ij. ovum inte
 grum, croci ℥ss. boli armen. ℥ij
 cum aq. veron. rosar. & aceto
 q. s. F. Cataplasma, addendo in
 fine Camphoræ ℥j.

Ad artus verò debiles robo
 randos hoc utere Linimento
 ℞ ol. verm. terrest. ℥ss. ol. baccar
 juniper. ℥ss. terebinth. ℥ss. nuc
 mosch. ℥j. pingued. human. taxi
 an. ℥iij. ol. vulp. ℥j. petrol. ℥ss. spic
 ℥ss. Misceantur pro Linimento.

Vive vale Lector, quod nost
rectius hisce, Candidus imperti.

INDEX

INDEX CAPITUM.

I.	De digestivis universalibus.	fol. 1
II.	De Cephalalgia.	9
III.	De Phrenitide.	15
IV.	De Melancholia.	20
V.	De Epilepsia.	31
VI.	De Apoplexia.	45
VII.	De Catarrho.	53
VIII.	De Ophthalmia.	59
IX.	De Aurium vitiis.	66
X.	De Hemorrhagia Nariū.	68
Cap. XI.	De Dentium doloribus.	72
XII.	De Angina.	77
XIII.	De Dyspnœa & Asthmate	83
XIV.	De Tussi.	90
XV.	De Pleuritide.	95
XVI.	De Phthisi.	101
XVII.	De Hemoptysi.	103
XVIII.	De Cordis affectibus.	105
XIX.	De ventriculi affectib9.	113
XX.	De Diarrhœa.	123
XXI.	De Dysenteria.	126
XXII.	De Colica.	132

INDEX CAPITUM.

	XXIII.	De Vermibus.	fol. 138
	XXIV.	De Hamorrhoidib9.	146
	XXV.	De Obstructione Hepa- tis.	150
	XXVI.	De Hydrope.	156
	XXVII.	De Tumore Splenis.	167
	XXVIII.	De Ictero flavo & nigro.	172
	XXIX.	De Renum & Vesice Calculo.	176
Cap.	XXX.	De Symptomatibus Mi- ctionis.	184
	XXXI.	De Gonorrhœa.	187
	XXXII.	De Lue Venerea.	191
	XXXIII.	De Menstruorum sup- pressionē.	195
	XXXIV.	De Profluvio Menstru- orum.	201
	XXXV.	De Suffocatione Matri- cis.	205
	XXXVI.	De Procidētia uteri.	211
	XXXVII.	De Hernia.	214
	XXXVIII.	De Pedagra.	218.

FINIS.